

ЖИТНО ЗЪРНО

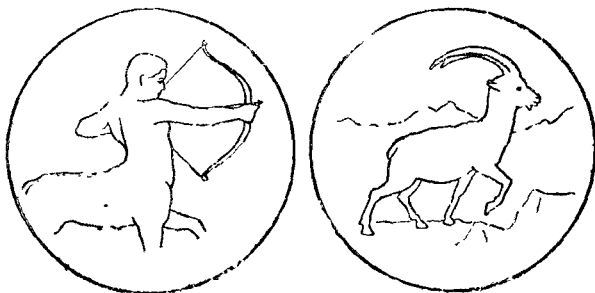
ОКУЛТНО СПИСАНИЕ

9 и 10

ГОДИНА ВТОРА 1925

ЖИТНО ЗЪРНО

ОКУЛТНО СПИСАНИЕ

ГОД. II

НОЕМВРИ, ДЕКЕМВРИ, 1925 г.

КН. 9 и 10.

СТАРИ И НОВИ МЪХОВЕ.

И никой не налива ново вино въ
вехти мѣхове. Новото вино трѣбва да
се налива въ нови мѣхове. За да се
запазятъ и двѣтъ.

Ев. Лука 5:37-38.

Тази малка притча е класическа по изразъ и съдържание. Христосъ съ замаха на вѣщъ художникъ, прави едно велико обобщение на идеитѣ: никой, казва той, не бива да налива ново вино въ вехти мѣхове, защото ще се пукнатъ. Ала трѣбва ли да вземемъ казаното въ прѣкъ смисълъ? Не. То е вѣрно въ прѣносенъ смисълъ. Прави се аналогия на новото учение съ ново вино и на старитѣ хора съ стари мѣхове. Старото вино, като прѣкипѣло, може да стои въ старъ мѣхъ, но новото, понеже ферментира, ако се налѣе въ старъ мѣхъ, ще го прѣсне. Тази притча съдържа една скрита мисълъ, единъ великъ законъ: че за Божественитѣ идеи, които се влагатъ въ този свѣтъ сж потрѣбни нови мѣхове, по-еластични, за да издържатъ напора на ферментацията, сир. нуждни сж хора, които иматъ умове и сърца възприемчиви за новата истина. Когато умътъ е заетъ съ стари идеи, съ стари мисли, новото не може да проникне въ него. Съ други

думи, въ старитѣ форми не можемъ да очакваме да се прояви сила за подвигъ. Младитѣ хора въ това отношение сж щедри. Отъ 90-годишнитѣ хора трѣбва да искашъ 90 пжти докато дадатъ едно петаче, защото въ тѣхъ има природенъ страхъ, тѣ се чувствуватъ слаби и неджгави да разполагатъ съ своитѣ сили и срѣдства като младитѣ. И затова Христосъ казва, новото вино да се налива въ нови мѣхове.

Когато новото учение се влѣе въ свѣта, поражда реакция у старитѣ — тѣ мислятъ, че не е добро и че ще развали свѣта. При все това, нѣма баща, който иска да му се роди синъ съ стари идеи, всѣки мечтае синъ му да бжде съврѣмененъ, да възприеме мислитѣ и идеитѣ на вѣка.

Виното само по себе си прѣдставя сила. За да се даде по-тикъ на човѣшката еволюция, трѣбва сила. Тази сила не е нищо друго, освѣнъ човѣшкия духъ, взетъ въ най-широкъ смисълъ — Сила разумна, която работи и гради съобразно Божественитѣ закони. Въ цѣлитѣ на Бога е всичко да расте и се развива. Богъ не обича старигѣ мѣхове. Той ги туря въ дълбокитѣ изби, както правятъ винаритѣ. Ще дойде врѣме, когато ще се намѣрятъ хора да пиятъ и отъ старото вино — — —

Хората се лъжатъ, ако мислятъ, че като възприематъ новото учение, то нѣма да ферментира у тѣхъ, че ще останатъ пакъ сжщитѣ човѣци — това е невъзможно. То е сжщото като да работи ваятеля безъ чукъ върху мрамора, безъ да отчупи нѣкое парче отъ него. Много парчета ще отхвъркнатъ налѣво, надѣсно — и старитѣ хора трѣбва да стоятъ малко по-далечко, ако се боятъ да ги не удари нѣкое парче по главата. Не е виновенъ ваятельтъ, а старитѣ хора, ако се не отстранятъ — — — „Азъ вая статуя за бждното поколение, казва той, и всѣки трѣбва да се пази“. Може художникътъ да работи съ четка, може да работи съ лжкъ, може да работи съ млатъ — зависи отъ начина по който той работи. Ала туй не е важно, важно е да работи съгласно съ Божествения редъ на нѣщата. Когато при работата започне она творчески шумъ, старитѣ викатъ: „грѣмна ни главата“. Ала вѣчно спокойствие сжществува само на гробищата. Който иска да върви напрѣдъ, който се стреми къмъ Бога, който иска да расте въ прѣсните сокове на великия мировъ животъ, трѣбва му работа и борба. Въ този стремежъ седи доброто на индивида, доброто на обществото, доброто на цѣлото човѣчество. Онѣзи, които искатъ да почиватъ, да останатъ съ старитѣ разбирания на живота — тѣ не сж въ състояние да схванатъ активния животъ на новитѣ идеи, изразени чрѣзъ притчата на Новото Вино. А колко врѣме е трѣбвало на Лозата да събере соковетъ за това Вино! И колко дивна е неговата сила! Отпървомъ то е сладко, послѣ почва да рѣже и най-послѣ става толкова силно, че ако прѣпие човѣкъ отъ него, изгубва своята трѣзвостъ. Изискватъ се силни натури!

Та който иска да възприеме Новото учение трѣбва да се освободи отъ старитѣ мѣхове. Който нѣма нови мѣхове, да стои надалечъ. Ще дойдатъ нови хора и въ тѣхъ ще се налѣе новото

вино. Затова казва Христосъ: „Не бива да туряте ново вино въ старъ мѣхъ“ — ще го разпука. Ако нѣкой религиозенъ човѣкъ, който е пилъ отъ новото вино се разстрои, той е старъ мѣхъ — не е могълъ да издържи новото вино, Новото учение.

Не могатъ да се примирятъ двѣ идеи, които се сблъскватъ: Моисеевиятъ законъ гласи — „око за око, зжбъ за зжбъ“, а споредъ Христовото учение законътъ е тъкмо обратенъ — „да любимъ враговетъ си“. Моисеевиятъ законъ е за стари мѣхове, а Христовото учение изисква нови мѣхове. Споредъ Моисеевиятъ законъ — понеже старитѣ не сж способни да се борятъ съ новото, искатъ да хванатъ противника и да му извадятъ очитѣ — да не може да вижда и намѣри своя врагъ. А Христовото учение казва: Вие можете да направите вашитѣ противници ваши слуги, можете да ги обезоружите и да ги накарате да ви слугуватъ.

Трѣбва да се вложи въ всички Новото Вино. Защото то е Сила и Животъ. Майкитѣ, които искатъ да иматъ добри дѣца, трѣбва да бждатъ проникнати отъ нови, възвишени идеи. Които сж стари да не раждатъ! Какво ще родятъ? Негодници за живота, каквито има съ хиляди. Но нали Свещеното Писание казва „Плодете се и множете“ ще възразятъ нѣкои. Да, но то не казва да се раждатъ недоносчета, а човѣци по образъ и подобие на Бога.

Смѣшни сж религиознитѣ хора съ своитѣ „правовѣрни“ схващания. Тѣ сж заприличали на стари мѣхове негодни да поематъ силното Ново Вино, а се готвятъ за „небето“, готвятъ се да влѣзатъ въ рая, да заживѣятъ „ангелски“ животъ, да разбератъ Божиитѣ истини! Какъ ще ги разбератъ, когато живѣятъ въ тѣзи изби?

Затова Христосъ се обръща и казва: „Трѣбватъ нови мѣхове“. Старитѣ човѣци, човѣцитѣ на старата култура, сж стари мѣхове, а младитѣ човѣци сж нови мѣхове. На старитѣ не трѣбва да се дава ново вино. Новото вино трѣбва да мине въ жилитѣ на новитѣ човѣци. То е за чисти хора. Защото новото учение може да ни ползува само когато сме чисти. Ако можемъ да погледнемъ, отъ окултно гледище, въ съзнанието на стария човѣкъ — човѣка на старата култура — ще видимъ свѣщъ, която мъждѣ. Ако погледнемъ новия човѣкъ, ще видимъ, че неговата свѣщъ свѣти ярко и весело. Стария човѣкъ може да се уподоби на есенна земя, огръна отъ мѣсечината, а младиятъ — на пролѣтна земя, огръна отъ слънцето — — —

Мнозина казватъ, че Христовото учение било неприложимо. Ако се взрете въ ония, които казватъ това, ще видите, че тѣ сж стари мѣхове. Когато това твърдение се изрича отъ тѣй на реченитѣ „безвѣрници“, „атеисти“ — иди-дойди, то е поне логическо отъ гледище на тѣхнитѣ въззрения. Но когато това се твърди отъ ония, които минаватъ за официални прѣдставители на Христовото учение — противорѣчието е очебийно. Отъ една страна тѣ поддържатъ, че Христосъ е Богочовѣкъ, че седналъ „отдѣсно на Отца“, че Богъ е всемждъръ, а отъ друга страна тѣхния богъ

излиза толкова недалновиденъ, та не е можалъ да прѣдвиди, че дава на хората едно „неприложимо“ учение. Наистина, разсжждения на . . . стари мѣхове — — —

Ако човѣкъ се спре само по петъ минути на день да мисли върху учението на Христа, ако се спре да помисли малко върху притчата за Новото Вино, ако се спре да помисли за Великиятъ Лозаръ на Живота, ако отправи своята мисль къмъ всички разумни и добри хора на земята, въ които кипи Новото Вино и които безспирно работятъ, ще види приложимо ли е туй учение или не. Ще види какъвъ обновителенъ процесъ ще произведе въ него това Ново Вино. Ала да мисли живо, съ своя мисль, да чувствува съ свое чувство, оставилъ за единъ мигъ настрана старото вино на старитѣ мѣхове!

Сега Живата Природа твори Ново Вино. И ние трѣбва да приготвимъ своитѣ нови мѣхове. Ония, които мислятъ, че могатъ да прѣживятъ съ своитѣ стари схващания при новитѣ условия — горко се лъжатъ! Въ природата съществува единъ непрѣкъснатъ, пластиченъ прогресъ, единъ живъ, нескончаемъ подемъ.

Ново Вино въ нови мѣхове — това вѣщае Новото Учение.

Духовнитѣ движения и обществениятъ животъ.

Всичко въ природата е въ движение, защото всичко живѣе, а едно отъ качества на живота е движението. Движението на живота се извършва въ известни срѣди, където се създаватъ и условия за създаване на форми. Средитѣ прѣзъ които протича живота, иматъ различна гъстота и еластичностъ, а отъ това слѣдватъ и разнообразията въ движенията. Въ по-гъстата срѣда движението срѣща по-голяма съпротива, по-голямо противоречие, и по-голямо напрѣжение и интензивностъ сж необходими за да се прѣодолѣе това противоречие. Въ по-гъститѣ срѣди сжщо и свѣтлината е по-слаба. Гъститѣ срѣди сж царството на тъмнината. И тъй, гъстотата на срѣдата и качеството и количеството на свѣтлината която прониква въ тази срѣда, опрѣдѣлятъ и естеството на противоречията. А отъ това слѣдва че противоречията сж подчинени на извѣстни закони и слѣдователно иматъ и извѣстенъ смисълъ.

Законъ за противоречията има приложение въ всички области на живота, защото и противоречията сж единъ съпътникъ на живота въ всичкитѣ му проявления на земята.

И противоречията между хората и наредитѣ сж подчинени сжщо на този законъ; — отсъствието на свѣтлината и естеството на срѣдата въ която се движи днешниятъ човѣкъ, раждатъ най-големитѣ недоразумения и противоречия между хората. Нѣ-

щата въ тъмнината сж неуформени и неясни. А нѣщата въ свѣтлината сж точно опрѣдѣлени и организирани въ себе си. Когато наблюдаваме единъ прѣдметъ който е добръ освѣтенъ, ние ще имаме по-вѣрна прѣдстава за него; а когато е въ тъмнина, ние ще си съставимъ криво понятие за прѣдмета, и оттамъ ще се родятъ и нашитѣ неестествени отношения къмъ него. И днешнитѣ хора иматъ криви понятия за нѣщата и неестествени отношения, защото свѣтлината съ която изслѣдватъ нѣщата е слаба и имъ дава само илюзия за истината, а не и самата истина. На това се дължатъ и недоразуменията и кривитѣ тълкувания на явленията и изопъчаване смисъла на нѣщата.

Такъвъ е случаятъ напримѣръ съ духовнитѣ движения и тѣхната роля въ обществения животъ. Днесъ е общопризнато да се отрича духовното, но за забелѣзване е че затова не се търси никакво сериозно основание, а е плодъ на невѣжество; и още повече, духовнитѣ хора се третиратъ като наивници и страхливци. А фактитѣ говорятъ, че самото това отричане духовнитѣ основи на живота е признакъ на невежество и наивностъ въ схващанията за свѣта и живота.

И за забѣлѣзване е че днесъ имаме извънредно много движения които прѣтендиратъ за „духовностъ“, и които иматъ въ сжщото врѣме такава наивна философия и хората на тѣзи движения водятъ такъвъ животъ, че тѣзи двѣте събрани заедно биха отворили искрено трѣсещия истината, даже и отъ всичко истинско духовно. И докарватъ човѣка до положението да не помисля за духовни работи. И за да се избавятъ хората отъ това противоречие и недоразумение, необходимо е едно изяснение.

Въ наше врѣме имаме движения които сж остатъкъ отъ духовни движения на миналото, но днесъ тѣ вече не сж духовни, при все че носятъ това име; а имаме и истински духовни движения, както ги е имало и въ миналото. Не е достатъчно за едно движение да е само традиционенъ наследникъ на едно минало духовно движение, и да проповѣдва учението за Бога и духа, за да се смѣта и то за духовно.

Духовчи движения считамъ тѣзи които могатъ да схванатъ Природата и живота въ тѣхната цѣлокупностъ и да влѣзатъ въ връзка съ тази Природа, да станатъ истински служители на живия Богъ, и които да съзнаватъ своето положение и мѣсто въ Космоса, отъ което опрѣделятъ и отношенията си къмъ нѣщата. Не е въпроса дали вѣрваме или невѣрваме въ невидимъ свѣтъ въ „онзи свѣтъ“ или не. — „Онзи свѣтъ“ и „този свѣтъ“ — това сж само области отъ живата природа; тази областъ, която съзнаваме и познаваме до известна степенъ наричаме „този свѣтъ“, а тази частъ, която не познаваме даваме ѝ името „онзи свѣтъ“. Важното е тукъ дали имаме съзнателна връзка съ живата природа, използваме ли богатата които тя ни дава за нашето развитие и усъвършенстваие, и се стрѣмимъ съзнателно да изпълнимъ законитѣ, които сж положени въ основата ѝ. Всѣко едно движение, което не може да ни даде знания какъ да използваме най-разумно богатата които ни дава природата, и да носи името „духовно“, въ сжщностъ не е такова.

И тъй духовни движения сж тѣзи, които сж се посвѣтили на съзнателно служене на живата Природа, на Бога, и които сж въ съзнателна връзка съ разумнитѣ сили на тази Природа.

Истински духовни движения е имало винаги има и сега. Такива сж били всички общества на миналото, отъ които впоследствие сж произлѣзли религиитѣ, а тѣзи послѣднитѣ пъкъ отъ своя страна даватъ църквитѣ. Такива сж били ученията на великитѣ Учители — Кришна, Буда, Хермесъ, Заратустра, Мойсей, Христосъ. Защото, трѣбва да забелѣжа, че тѣзи велики Учители, не сж създавали религии, но сж имали велики школи за обучение на ученици, подготвяни да разнесатъ тѣхнитѣ слова на тѣзи които трѣбва и съ това да дадатъ тласъкъ и ако е потрѣбно нова насока на културата и цивилизацията. И като вънкашна, вторична послѣдица на тѣхната дѣйностъ се явяватъ религиитѣ. Тѣ всички сж били Учители въ великитѣ окултни школи на миналото, и тѣ всичкитѣ сж свързани въ едно велико Братство, Коего планомѣрно и съ голѣмо и дълбоко знание ръководи сждбинитѣ на човѣчеството. Тѣ сж свѣтилницитѣ въ пѣтя на човѣшката душа къмъ нейното съвършенство. Тѣ сж винаги между хората, и даватъ тласъкъ на човѣшката култура и прогресъ; но тѣ рядко се явяватъ открито за да бждатъ регистрирани като исторически личности, и затова е доста трудно да се даде духовно обяснение, обосновано на фактическа основа, на историческитѣ явления.

Такива духовни движения и велики Учители има и сега, и можемъ смѣло да кажемъ, че днесъ ги има повече отъ всѣки други пѣтъ. Цѣлото Бѣло Братство, казва Учителя, е сега на работа и уислено работи между човецитѣ за да ги подготви за новата култура.

Духовнитѣ движения въ всички врѣмена, не сж имали никакви бурни външни прояви, а сж водели единъ интензивенъ вътрѣшенъ животъ. Както казахъ, тѣ сж били окултни школи въ които се е прѣдавало великото Божествено знание; давали сж се методи за водене на разуменъ животъ и познание на висшитѣ Истини. И тѣхната вънкашна дѣйностъ е била само една частъ отъ тѣхната цѣлокупна дѣйностъ. Затворени въ своитѣ школи и прѣдадени всецѣло на своето учение, тѣ не сж прѣнебрѣгвали и обществениятъ животъ, и съ живъ интересъ сж слѣдели развитието на народната мисль и животъ.

Великитѣ Учители така ръководятъ своитѣ школи, че създаватъ най-благоприятни условия за развиване характера на ученицитѣ. Възпитаватъ ученицитѣ си и ги ръководятъ така, че чикакви бури и сътресения да не сж въ състояние да ги измѣстятъ изъ релситѣ на тѣхния пѣтъ. Тѣ работейки за създаването на такива характери, работятъ и за създаването на една хармонична среда, кждѣто посаждатъ сѣмето на Любовта — създаватъ почва за братски животъ. създаватъ моделъ за бждещата обществена форма.

Но както казахъ, дѣйността на великитѣ Учители и на тѣхната школа, не се ограничава само въ школата, но тѣ

работятъ, макаръ и като второстепенна работа и вънъ въ обществото — давайки му плода на своята вътрѣшна дѣйность, — учението на Любовта, призовавайки го да положи основитѣ на нова обществена форма, която да отговаря на новиятъ животъ и новата мисль. Мисълта е вече посѣта, и по-буднитѣ умове отъ обществото я подемаатъ, доразвиваатъ, давайки и фактическа подкладка, създавайки цѣла философия, целяща да революционизира обществото и да насади новото. Така сж родени и комунизма и анархизма и всички други хуманни идеи, които въ послѣдствие прѣтърпяватъ дълга еволюция въ възходяща или нисходяща степенъ.

И въ това врѣме когато посѣтата мисль работи въ обществото, братята вътрѣ въ школата сжщо интензивно работятъ, както върху себе си, така и публично за да будятъ народното съзнание. Докато посѣтата отъ тѣхъ мисль работи въ обществото, и когато хората вънъ се стремятъ къмъ една идея, която е неясна въ съзнанието имъ, и която не могатъ да конкретизиратъ, ученицитѣ въ школитѣ, заедно съ Учителитѣ си сж вече реализирали тази мечта на свѣта. Тѣ въ школата въ миниатуръ създаватъ образа на бжещата обществена форма, съ която цѣлятъ да дадатъ моделъ, конкретенъ изразъ на посѣтата отъ тѣхъ мисль.

Новото общество е вече прѣдъ прага, то е много близко; още една крачка и формата ограничена въ едно малко общество ще се наложи по силата на необходимостта на цѣлото общество.

Но кои сж признацитѣ за раждането на новата култура, на новото общество? Имаме два вида признаци — отъ една страна разлагането на старата култура съ всичкитѣ и противоречия и хаосъ, които царуватъ както въ главитѣ на хората, така и въ тѣхнитѣ отношения, въ тѣхния външенъ животъ; и хората оставени сами на себе си не могатъ да намѣратъ изходъ отъ това положение. Отъ друга страна имаме израстнали и първитѣ цѣтя на пролѣтта, първитѣ пионери на новата култура се обаждаатъ отъ всичкитѣ краища на земята и вещаятъ на човѣчеството новъ животъ, и новъ свѣтъ. Това сж онѣзи будни души, които прѣдчувствуватъ раждането на новото и се прѣдаватъ всецѣло на него. Тѣхнитѣ души сж пробудени и тѣ схващатъ новата енергия която иде отъ слънцето за обновление живота на земята. Забелѣзва се сжщо едно тръсене отъ страна на всички хора, тръсене на нѣщо по-реално, по-устойчиво на което да могатъ да се опратъ. Забелѣзва се повсемѣстно недоволство отъ старото, разбиранията на хората започватъ малко помалко да се освобождаватъ отъ традиционнитѣ заблуждения и свободното разбиране на живота си пробива пжтъ все повече и повече.

Като краенъ резултатъ отъ всичко съществуващо и като прѣдвесникъ за новата култура се явяватъ и духовната и физическата или кървава революции.

Духовната революция, това е онова разтрѣсване на хората, при което тѣ се усъмняватъ въ реалността на досегашния си

животът, и отъ което всички днешни цѣнности изгубватъ цѣната си; религията ги не задоволява; науката — сжщо. Тогасъ се разкъсва завесата и скованата човѣшка мисль се освобождава; досегашнитѣ разбирания и понятия на хората за живота и свѣта се разклащатъ — „животътъ“ се руши. Хората започватъ все повече и повече да се подаватъ на новитѣ идеи и схващания. Започва да се формира вече новъ мирогледъ който ще послужи за основа на новата обществена форма. Религиознитѣ системи сж разрушени, устоятъ на държавата разклатени и вѣрата въ всичко досегашно е изгубена — хората търсятъ нови цѣнности. Ето, това е то духовната революция. Какъ и по кой начинъ се подготвя и произвежда тая революция нѣма да говоря сега. И творцитѣ на тази революция не рушатъ, а само наблюдаватъ разрушението на старото и продължаватъ своята творческа работа — градежъ, — градежъ на себе си, градежъ на нови културни цѣнности, градежъ на новата култура.

Но освѣнъ духовната революция, понѣкога имаме и физическа таква — за примѣръ Русия. Толстои съ своята проповедъ, съ своето учение, се опита да прѣсне мрака който царуваше въ онази обширна земя, и той успѣ до извѣстна степенъ да разкъса булото на мрака изъ който проблѣсва истината като слънцето изъ облацитѣ. Той се яви като единъ отъ първитѣ духовни революционери. Той посѣя сѣмето на новиятъ животъ и поиска да съгради ново общество. Но мракътъ бѣше много голѣмъ, реакцията силна и неговия гласъ прозвуча като гласъ въ пустиня. Но намѣриха се ж и в и хора, които чуха гласътъ му и го послѣдваха; — отъ друга страна екътъ на неговия гласъ стигна до ушитѣ на всички, и заспалитѣ души, стрѣстнати отъ гласа му, се пробуждатъ отъ дълбокия сънъ, започнаватъ по нѣщо ново и незнайно. И въ народното съзнание все повече и повече се уформява идеята за общочовѣшкото освобождеение. Пробудената душа и тешкото економическо робство, въ резултатъ даде 1917 година за Русия. Сжщото е ставало и въ миналото, ще ставатъ може би и за въ бждаще.

Кървавата, физическа, революция се явява само въ такъвъ случай, когато сътресението произведено отъ духовната революция не е могло да разкъса булото на мрака и да освободи човѣка; когато е нужно едно външно физическо разтрѣсване мозъцитѣ на хората, за да имъ се проясни мисълта. Слѣдъ физическата революция се чувствува най-голѣма нужда отъ духовнитѣ движения, защото всичко външно на което се е уповавалъ човѣкъ се разрушава, а творци на новото, това сж само духовнитѣ хора — хората, които сж въ връзка съ творческитѣ сили на живата природа. Това е било винаги така, така е и днесъ.

Както казахъ духовнитѣ движения отначало водятъ единъ тихъ и почти незабѣлѣзанъ отъ никого животъ, но вътрѣшно интензивенъ. Градятъ тѣ новата култура въ себе си и помежду си и се готвятъ за великата обществена задача — създаването на новата култура, заменяване на една обществена форма съ друга, и то не съ насилие, но по законитѣ на природа. Но тогасъ,

когато тѣзи движения, отдалечени вече отъ врѣмето на първоизточника си и излизатъ на обществената сцена и искатъ да дадатъ по-широко практическо приложение на завещаната имъ дълбока мъдростъ, искатъ да направятъ така че това, което до сега е било само за тѣхъ, да го дадатъ на цѣлото общество. Но всѣко движение ражда и противоречия, реакция, та сжщото става и тукъ. Връзката съ първоизточника полуразрушена и ненамѣрвайки сили въ себе си да доизкаратъ до край наченатата работа, полета-лека се явява тенденция за единъ компромисъ съ старото. Явява се най-първо формализма у тѣхъ и то подъ благородна форма и по незабѣлѣзанъ начинъ. И хванали се единъ пжтъ за буквата, тѣ прдѣлжаватъ стремглаво къмъ изгубване на съзнателнитѣ си връзки и отношения съ природата — тѣхната духовностъ се свършеа; тѣ оставатъ само една черупка, сѣнка на едно минало величие, което откъснато отъ масата продължава своя животъ още въ по-голѣма тайна. И въ това си положение развили се въ цѣла философска школа, поематъ ръководството на новия общественъ строй, създаватъ друга форма, но не и този, който вещаеше вечната божествена мъдростъ, изявена въ съотзетнитѣ духовни течения, а именно мъдростъта на природата, изразена въ устройството на човѣшкото тѣло. Този е пжтътъ по който става движението на формитѣ въ историческото развитие на човѣчеството.

И тѣй духовнитѣ движения сж които даватъ първия потикъ за съграждане на нѣщо ново. Тѣ сж и първия прѣдвестникъ за края на старото; и тѣ даватъ първоначалната идея за новата форма на обществения животъ, които въ послѣдствие благодарение на отдалечението отъ природата, се окарикутуряватъ и създаватъ това за което сж способни хората откъснати отъ живата природа. Такъвъ е случая и съ днешната държава, която има претенции да е по образъ на нѣкаква си божия държава — което въ същностъ е празна приказка.

С. Г. С.

Робиндранатъ Тогоръ.

ДУХЪТЪ НА СВОБОДАТА

Докато свободата не е едно вътрешно, интимно разбиране, което да укрѣпва нашата дѣятелностъ и да разширява творчеството ни; докато тя е само единъ обикновенъ въпросъ на външни обстоятелства, дотогасъ тя ще прилича на това, което би било едно обширно, свободно пространство за единъ индивитъ, на който очитѣ сж вързани.

Отъ послѣднитѣ ми пътувания на Западъ азъ изнесохъ впечатлението, че тамъ Свободата като идея е почти мъртва и че ней-

ната мощь тамъ е загубила ефикасността си. Като послѣдствие на това, политико-социалнитѣ отношения на народитѣ тамъ явно свидѣлствуватъ за единъ духъ на потисничество и насилие.

Въ врѣме на монархията, царятъ живѣеше въ една срѣда, отровена отъ миязмитѣ на интригата. Въ двореца се ширеше лжжата и клѣветата, дворянитѣ плетѣли разни мрѣжи и съзаклятия, за да водятъ царя споредъ амбициитѣ си. — Въ сжщностъ интригата дѣйствува тогава въ по-широкъ мащабъ и бѣ нахлула въ цѣлата страна. Тогава тровѣха народа съ хашиша на измамнитѣ надѣжди и го прѣдизвикваха прѣдварително нагласени паники. Неговитѣ най-благородни чувства бѣха експлоатирани по околнитѣ пжтища на подмазващето се лицемѣрие; като го упоиваха съ ласкателство, тѣ изпразваха джобоветѣ му, и въ сжщото врѣме изкълчваха и душата му като си служеха съ двойното въздѣйствие на паритѣ и на безскрупулната дипломация.

При стария порядъкъ на нѣщата, караха царя да вѣрва, че той е най-свободното сжщество на свѣта. Безъ съмнение, той се радваше повече отъ всѣки другъ на една по-голѣма външна свобода, но фактически, той живѣеше въ единъ щестлавенъ заговоръ на измами.

Западнитѣ народи сега сж жертва на сжщитѣ самолжжи.

За да ги ласкаятъ, тѣ днесъ ги убеждаватъ, че сж свободни и че върховната мощь е въ собственитѣ имъ ржце, но тази мощь имъ е отнета отъ едно грамадно мнозинство егоисти, както и човѣкътъ е отнелъ свободата и лишилъ отъ просторъ коньтъ, когато го е хваналъ, за да го опитоми. На Западъ оставятъ общественото мнение да се радва на една външна свобода, за да му отнематъ истиниката свобода съ всички срѣдства. Мислитѣ на всички сж фасонирани споредъ плановетѣ на единъ организиранъ интересъ; въ избора дори на идеитѣ и формацията на прѣцѣнкитѣ, общественото мнение е спѣвано, било отъ нѣкое заплашване съ наказание, било съ постоянни лжжливи внушения; общественото мнение е принудено да живѣе срѣдъ единъ искусственъ свѣтъ на хипнотически фрази.

На кратко казано, народътъ тамъ е прѣвърналъ въ крѣпостъ онази сила, която привлича около него рожкъ авантюристи, които тайно го обсаждатъ, за да го експлоатиратъ споредъ плановетѣ си.

Отъ всичко това на мене ми става все по-очевидно, че идеала на Свободата се е изпарилъ въ атмосферата на Запада. Манталитета на неговитѣ жители е този на едно общество отъ собственици-роби или по-скоро на едно мнозинство отъ обезобразени индивиди, впрѣгнати въ воденичното колело на своята търговска или политична воденица. Това е единъ манталитетъ на общъ страхъ и на взаимна недовѣра. Ужаснитѣ сцени на безчовѣчностъ и неправда, които сж станали тамъ фамилиярни, сж резултатъ на една систематично експлоатирана съ насилие психика.

А никоя жестокость не е по-ужасна, ни по-свирепа, отъ тази на подлеца. Народътъ, които е посвѣтилъ цѣлата си душа на страстьта за забогатяване и се е отдалъ на опиянението отъ

властта, този народъ постепенно е прѣслѣдванъ отъ сѣнката на ужаса и позорното; въ послѣдствие този народъ ще бжде толкова по-необузданъ, колкото по-малко се бои отъ катастрофални приключения.

Той става морално неспособенъ да цѣни свободата, на другитѣ, и въ своето увлечение да се домогне до величието на силнитѣ, не само че затваря очи прѣдъ неправдитѣ на своитѣ собствени съучастници въ политичната игра, но и самия той взема участие въ тѣхъ. Вечното неспокойствие, въ което го въвлече протекцията на собственитѣ му облаги, напада и унищожава любовта му къмъ свободата и правдата, докато единъ день той бжде готовъ да се отрече отъ собствената си свобода и тази на подобнитѣ му.

Въ пѣтуванията си на Западъ; въ които можахъ да констатирамъ повсемѣсната власт на паритѣ и на организираната пропаганда, дѣйстваща винаги задъ екрана на язвителността и създаваща една атмосфера на съмнение, страхливостъ и омраза — всичко това дълбоко ме убѣди, че истинската, реална свобода, е само свобода на душата и на духътъ; тя не може никога да ни дойде отъ вънъ. Само онзи е свободенъ, който обича свободата си и е щастливъ, когато я разпростре и върху другитѣ. Този който иска да има роби, трѣбва самъ да стане робъ; този, който се обгражда отъ стѣни, за да се изолира отъ другитѣ, обгражда самъ собствената си свобода; този, който отрече правото на свбодата на ближния си, губи морално своето право, защото рано или късно гой ще бжде увлеченъ въ примката на морално или физическо раболѣние.

Ето защо, азъ искамъ да ангажирамъ моитѣ съотечественици*) съ въпроса за свободата — дали тя, за която тѣ така аспириратъ трѣбва да бжде само външна свобода? Азъ се питамъ, дали моитѣ съотечественици сж въодушевявани отъ една истинска обичъ къмъ свободата и дали иматъ вѣра въ нея? Готови ли сж тѣ да ѝ дадатъ мѣсто въ своето общество, за да може духътъ на дѣцата имъ да израстне въ единъ идеалъ на човѣшко достоинство, безъ да бждатъ спъзани отъ несправедливи и неразумни ограничения?

Не сме ли самитѣ, ние които изградихме съ едно упорито постоянство оградитѣ на нашитѣ социални ограничения? — Ние сме упорито горди да признаемъ това; ние се хвалимъ даже, че въ този свѣтъ никое друго сщество, освѣнъ нашето не се е домогнало до абсолютната класификация на своитѣ живи членове. Обаче въ нашитѣ политични агитаци ние секашъ забравяме всичко онова, което е неестествено въ лицето на управници и подчинени ѝ което ни унижава и създава голѣмитѣ дефекти въ нашия общественъ животъ, защото тази неестественостъ е натрапена въ видъ на закони съ военно нападение.

Когато Индия, въ епохата на свѣето могщество и въ своята най-зрѣла жизненостъ, се изразяваше въ безсмъртни идеи, тогава

*) Тази глава представя писмо отъ автора, адресирано отъ Ню-Йоркъ до съотечественицитѣ му.

нейните дѣца имаха неустрашимостта на търсящи истината. Великата епична поема за душата на нашия народъ — „Махабхарата“ — съдържа едно прѣдвиждане за единъ животъ, прѣливащъ отъ свободата въ издирванията и изслѣдванията. Когато настъпи ерата на Буда, човѣчността въ страната ни ще бѣде изъ дѣно разклатена само отъ себе си. Свободата на духътъ които тя ще роди, ще се изрази въ едно богатство на творчество и ще се разпростре въ изобилие изъ цѣлиятъ Азиатски континентъ.

Но заедно съ залеза на живота на индийцитѣ, духътъ на творчество ще угасне и ще се възбуди въ една конструктивна инерция.

Органичното единство на едно разнообразно и подвижно общество ще се измѣсти отъ единъ условенъ редъ на нѣщата, който ще открие своя изкуственъ характеръ чрезъ неумолимия си законъ за изключителността.

Живота има своитѣ неравенства, признавамъ това, но тѣ сж естествени въ хармония съ нашитѣ жизнени функции. Главата, напримѣръ въ равновѣсието на тѣлото ни има една строго различна роля отъ тази на краката, което не се дължи на външно устройство или нѣкакво организирано насилие. Ако тѣлото би било принудено да направи опасни скокове презъ единъ периодъ отъ неопределено врѣме, главата не би измѣнила своята функция по отношение на краката.

Дали и нашитѣ социални отношения сж подчинени на сжщия неизмененъ органиченъ законъ? Ако ние имаме смѣлостта да отговоримъ утвърдително на този въпросъ, тогава какъ бихме могли ние да осъждаме единъ чуждъ народъ който налага единъ политиченъ строй, въ който той вѣрва че е вѣченъ?

Притискайки човѣшкитѣ сжщества между пресата на една сурова система и държейки ги въ постояненъ страхъ, ние сме прѣнебрегнали законитѣ на живота и развитието. Ние сме приучили тѣзи сжщества къмъ една постоянна пасивностъ, като сме ги направили неспособни да се приспособятъ къмъ условията на собствения си животъ и да бждатъ господари на собствената си сждба.

Заемайки нашиятъ идеалъ за живота отъ единъ мраченъ периодъ на израждане ние сме погребали чувствителността на душата си подъ неизменната тежестъ на едно далечно минало. Ние упорито сме въздигали въ култъ тъмнината и сме изкубвали всичкитѣ пера отъ крилата на живия духъ на нашия народъ. А колкото за насъ — съ нашитѣ вѣкове на упадъкъ и позоръ, неоснователността на идеала ни за национално единство, нашето безсилие предъ атакитѣ на бѣдствията отъ вънъ и пречкитѣ, които ние неблагоприятно сме сжждали сами въ страната си — нашето наказание би било ужасно.

Нашето изумяване е достигнало до такава степенъ, че ние осъществяваме само тази упорита зла сждба, която ни прѣслѣдва още отъ раждане, ние се намираме прѣдъ единъ простъ случай отъ историята, който може да се поправи само отъ другъ такъвъ дошълъ отъ вънъ. До тогава до когато ние нѣмаме една истинска вѣра въ свободата, въ оная свобода, която твори и прие-

майки съ едно мъжество всички нейни рискове, ние не само губимъ правото да претендираме за политическа свобода, но даже загубваме възможността да я закрепимъ съ всичкитѣ усилия, защото това би било като да довъримъ култа на Бога на единъ доказанъ атеистъ. А хората, които третиратъ съ презрение своитѣ собствени братя и сестри като вечно маловърсни дѣца, на които не се довъряватъ дори въ най малкитѣ подробности на личния имъ животъ, насилвайки ги винаги съ заплашване, че ще бждатъ наказани да слѣдватъ единъ безизходенъ пѣтъ, осждайки голѣмо число отъ тѣхъ на лицемѣрие и на морална инерция —напрасно ще се опитатъ да постигнатъ своята истинска и справедлива отговорност. Тѣще бждатъ неспособни да запазятъ една вѣрна политическа свобода да се борятъ за нейната кауза.

Западната цивилизация носи въ себе си духътъ на машината която трябва да върви, а животътъ на хората е вложенъ въ голяво слѣпо движение като простъ горивенъ материалъ, който трябва да подържа парата на тази машина. Западната цивилизация е само единъ активенъ изгледъ на инерцията, която има видимостъта на свободата, но не и истинската свобода. И така, тази цивилизация създава робство въ своитѣ вътрѣшни и външни прѣдели. Настоящата индийска цивилизация прилича на едно компресорно колело; та включва живота същество въ една рамка отъ сурови правила и като притиска индивидуалната свобода тя прави отъ хората само по лека жертва на подчинението, било то отъ единъ или другъ родъ и степенъ.

Въ тѣзи двѣ традиции живота е посветенъ на това, което не е самия животъ; това е едно пожертвуване, което не е посветено на никой Богъ и слѣдователно е извършено абсолютно напрасно. Западътъ създава по единъ послѣдователенъ редъ една механична властъ, която прѣвишава своя контролъ надъ духътъ. Индия е създавала една система отъ механиченъ контролъ, който надвишава нейната жизненостъ.

Отъ френски: Г. Ст. Кьосевъ.

ПРИРОДАТА

(За природата могатъ да се напишатъ томове, за нея може да се каже много. Настоящитѣ редове цѣлятъ да събудятъ размисъла у отклонилия се отъ природата —прамайка — човѣкъ, и да го насочатъ натамъ. Така той ще научи много повече отколкото отъ всички трактати върху живота.)

Съществува едно погрѣшно мнение, че природа е само нашето земно кълбо. Природа — това е вселената. Това схващане се дължи на обстоятелството, че природата, която като срѣда въ която живѣемъ ни обгръща отъ всжде, е почти непозната за насъ — нейнитѣ обитатели; ние я знаемъ едва ли не само отъ малкитѣ трудове и поетическитѣ наблюдения презъ яснитѣ нощи.

Съ своите безброй видими и невидими свѣтове, които отъ милиарди години кржжатъ въ пространството, съ своята необятна грандиозностъ природата — вселена е останала великъ, неразгатнатъ сфинксъ — тя буди размишления, които никога като че ли не стигатъ своя край.

А какво е нашата земя въ сравнение съ огромната, всеобгрщаща вселена? — Нищо повече отъ зрънце безъ измѣрение; точка, която едва би увеличила нейната грамада!

И въпрѣки миниатюрността на земята и ограниченитѣ познания за небеснитѣ кълба, за насъ, нейнитѣ шедьоври — тя е достатъченъ обектъ за наблюдение, изучаване и използване животнитѣ сили. За това защото макаръ и жсче отъ вселената, земното кълбо носи всички особености на своитѣ събратя, то притежава вселенскитѣ токове и по такъвъ начинъ се явява цѣнна обстановка за култивиране добродетели, за развиване на сили.

Защото земята не е жертва формация, която нѣма свой животъ. Тя е дѣте на всемира, родила се е, живѣе и ще умре, разбита или истинала, за да даде почва за нови свѣтове. И ние, живущитѣ прѣзъ нейната зрѣла възраст, трѣбва да бждемъ дѣйствителни рационалисти, за да не пропилюваме врѣмето на нашия възходъ, за да не оставаме назадъ.

Стара истина е, че въ вселената властвуватъ велики неизменни закони, и че който дрѣзне да върви противъ тѣхъ бива неминуемо наказанъ. Защото, ако системна логика липсваше, тоя извънредно сложенъ апаратъ не би могълъ да функционира. Ако човѣкъ можеше да върши това което си ще, безъ да има единъ критерий, който да показва кога единъ начинъ на живѣне е въ унисонъ съ природнитѣ норми и принципи, щеше да се яви такъвъ хаосъ, който е далечъ отъ нашитѣ понятия.

И когато споръ по въпроса за живѣне въ хармония съ природата като субстанция, не може да става, защото знаемъ неумолимостта на причинния законъ изразенъ въ народната мъдростъ „каквото си постелешъ, на такова ще легнешъ“, е неразумно да проиграваме безогледно добритѣ зарове на своя животъ и да мислимъ, че все пакъ, може би лошитѣ причини не ще струпатъ върху насъ породенитѣ съответни послѣдствия. Даже допусната тая мисълъ дава натрупване на нова карма — да желаетъ да отбѣгнешъ сждбата си за смѣтка на другитѣ е не само егоизъмъ, но и нечовѣчностъ.

Вѣрно е, че въпрѣки това, човѣкъ, макаръ и дѣте на всемира, малко се грижи да се хармонира съ него; той прѣдпочита да вироглавствува, да мисли че може да дирижира земята и да ѝ господствува, безъ да държи смѣтка, че той е само продуктъ на великитѣ закони, че той зависи отъ тѣхъ. Но все пакъ, се явяватъ изключения, които схващатъ желѣзната необходимостъ отъ една дружба съ природата, чувствуватъ себе си такива, каквито дѣйствително сж. Защото да господствуващъ надъ природата не значи да я подчинишъ, а да познаешъ каналитѣ на нейнитѣ сили и да почерпишъ полза отъ тѣхъ. Ние трѣбва да идемъ на пла-

нината, а не планината да дойде при насъ.

Човѣчеството е прѣживѣло етапъ на бѣгане и втурване въ природата, но винаги е имало хора, които общувайки съ нея, сж били ярко доказателство за нейната цѣнностъ и необходимостъ въ културния възходъ на човѣка.

Излишно е да се цитиратъ имената на великитѣ духовни учители, на голѣмитѣ майстори въ областъта на музиката, поезията и изкуството, на плеадата стремящи се къмъ интензивенъ културенъ възходъ, за да подкрѣпя горното съждение. Всѣка биография ще покаже, че тоя или оня голѣмъ човѣкъ е съжителствувалъ съ природата, и е ималъ като храмъ въ които е получавалъ вишитѣ прозрѣния на своята областъ. Даже тия които сж се опитали да се затворятъ въ кабинетитѣ и да не пропускатъ духа на природата въ своитѣ занимания, въ края на краищата, не сж издържали и сж отивали за импулсъ и откровение въ нея — неизбѣжната платформа за реаленъ строежъ.

Често се явяватъ учения и доктрини които схващайки неложността на едно откъсване отъ природата, се мжчатъ, споредъ силитѣ си, да посочатъ пътя за възвръщането къмъ природата и отъ тамъ къмъ природосъобразния животъ.

Русо въ своя „Емилъ“, Толстой, Христосъ, Дъновъ, Тогоръ, Бернарденъ дьо Сенъ Пиеръ, Хенрихъ Торо и маса други ратници за оприродяване на човѣка въ най-широкъ смисълъ, сж дали пѣтища и картини на единъ животъ въ унисонъ съ природата. И въпрѣки това и днесъ сжществуватъ хора които не хаятъ великитѣ закони, проживѣватъ разгуленъ животъ и биватъ смазани отъ своитѣ прѣгрѣшения. Изглежда, че е необходима нѣкоя гигантска катастрофа, която да стрѣсне човѣка, да отвори очитѣ му и му открие къмпропастьния пътъ по който върви. Такива сжтрѣсения и сега ставатъ: — нима хората които се сепватъ и отричатъ отъ оня неестественъ животъ не сж оправдание на ориентната поговорка „за тоя, които разбира и брѣмченето на комара е много, а за други — и тѣпана е малко“? Изглежда че болшинството се нуждае отъ нѣщо повече отъ тѣпанъ, нѣщо невъобразимо по своята стихийностъ за да отпусти непроходимитѣ слухови канали на духовното и да накара човѣка да се замисли за своето бждаще.

Може би неграмотността на голѣмата частъ отъ хората да четатъ въ страницитѣ на природата, е причина за отминаване редицата знания, които криятъ тѣ. Защото иначе не може да се обясни това безогледно необржцане внимание на тѣй важни положения. „Природата е книга отворена прѣдъ очитѣ на всички“, е казалъ Бюфонъ. Ние трѣбва да усвоимъ езика ѝ и да се ползуваме отъ нея. А всѣки знае този езикъ — нужно е само едно припомняне. И това припомняне може да стане чрѣзъ живитѣ уроци които самата природа безплатно ни прѣдава.

И тогава човѣкъ ще разбере, че да прѣнебрѣгвашъ природата и нейнитѣ живителни токове и сили, да се затваряшъ въ костена черупка, да отбѣгвашъ потока на живота и да не си въ унисонъ съ порядкитѣ въ всемира, е положение обратно на еволюция, на възходъ

Тотю Брънековъ.

Една стъпка навътръ.

За всеки човек е нужно да познава срѣдата, въ която се движи. Да използва условията, които му дава или да създаде почва, върху която да гради своите идеи. Това е необходимо за външния живот. Но и за неговия личен, вътрешен живот той трѣбва да познава отлично своите сили и умѣло да работи съ тях. Трѣбва да владѣе всички свои сили и дарби, защото чрезъ тях ще надвие прѣчките въ живота, били тѣ външни или вътрѣшни и ще прояви идеите си въ тяхната пълнота. Ще достигне уравнивяване, което значи: хармония на вътрѣшния душевен живот.

Затуй първата крачка на човека въ живота е: да направи една стъпка навътръ, къмъ завладяване своята природа. Така, той ще почне отъ най-малкото, което е най-големо; ще създаде отъ себе си духовно силен човекъ, когато пробуди силите, които спятъ въ него и започне да оперира съ тях.

Това е нужно и за неговото духовно издигане, защото само чрезъ душевните сили расте човекъ. Тѣ трѣбва да се обърнатъ въ една крепостъ, трѣбва да се напътватъ отъ единъ гъвкавъ умъ, да се опратъ на една диамантена воля и да се вдъхновяватъ отъ силни прѣживвания.

Съ една дума, иска се строга вътрѣшна динамика. А тя се гради върху единъ високъ моралъ. Безъ него нищо не може да се направи. Здравината на психичния ни животъ зависи отъ него. Професоръ Фройдъ въ своята Психоанализа, иска дисциплина на чувствата, за да бждемъ здрави. Но безъ моралъ, не можемъ да бждемъ здрави. Да изяснимъ; убиеца, крадеца, могатъ ли да бждатъ здрави? — Винаги ще се намѣри аномалностъ въ тях.

Затуй: ако иска човекъ да расте, да се издига, нравствеността, трѣбва да обсъга всички негови чувства мисли и желания.

Бждатъ ли тѣ чисти, свѣтли, само тогава вътрѣшната природа на човека ще е стѣгната, твърда и винаги бодра.

Това значи още: чистъ вътрѣшен животъ.

Човекъ притежава ли това, то е най-големото богатство. Защото: всяка скръбъ, тъга се трансформиратъ въ него на движение, което дава сили. А чувства ли човекъ, че има сили, той винаги е бодъръ, веселъ, енергиченъ. Душевно състояние, което е много цѣнно за живота. Защото и той става едно голѣмо удоволствие. Да бжде човекъ винаги радостенъ, това при днешните врѣмена е едно благо.

Но за да се постигне това иска се широта на ума. Ума, това е бисеръ въ човекъ, който не е напълно проявенъ. Като казваме „непроявенъ“, ние разбираме, че ума още много малко е проявенъ по отношение на Доброто, на морала въ живота. Съ ума често се спекулира, убива, съ него се върши зло. И затуй той не може да расте, да се разширява. И ума, още не е прѣчистенъ. Ние го занимаваме съ дреболиите на живота, а върху въпросите на духа ни и върху колективното — Природата, ний

отбѣгваме да го спремъ. Мислимъ, че това не е нужно. Когато въ сжщностъ природата и духа ни, могатъ да ни научатъ на много нѣща. Тукъ сж нужни наблюдения и опити въ психичния ни животъ и въ Природата.

Така ний имаме двѣ нѣща съ вътрѣшна стойностъ: моралъ и умъ. Но за правилното имъ проявление явява се нужда отъ връзка, която да ги споява здраво. Такава връзка е волята. Като връзка между морала и ума — тя е силна, когато бжде, както диамантъ твърда. Тѣй пише единъ окултенъ учителъ. Защото: ако ума разбира благородното, чистото и иска да го прояви, ако има и мораленъ стабилитетъ, но му липсва волята да го приложи, тогава ще имаме скжсяване на хубавото желание, което се е пробудило въ даденъ индивидъ. Слабата воля подвежда ума къмъ ограничение. Сжщо се отнася и за морала. При алкохолицитѣ, на които имъ липсва воля за въздържане, имаме винаги ограниченъ умъ и моралъ.

И когато: човѣкъ е духовно уравновесенъ, той прокарва три линии прѣзъ себе си: чистъ моралъ, дълбокъ умъ, диамантена воля.

Това натородбчва Питагоровата теорема за правожгълния тригълникъ: а в с. а — моралъ; в — ума; с — волята.

Съ това вътрѣшната, психичната спойка е завършена или имаме: хармониченъ животъ.

Само при тѣзи условия, ний можемъ да бждемъ здрави, душевно спокойни. Но не спазимъ ли едната „линия“ — ний ще имаме дефекти. Ще имаме дейлирания. Ще имаме болести.

И днесъ, ако психоанализата на Фройдъ, изпълни тази задача, тя ще стговори на днешното врѣме, което иска единъ здравъ, силенъ човѣкъ, за да може да издържи на механизирания треска на XX вѣкъ. Ако не!

Окултизма, за който започна да се говори въ България, върши това. Създава здрави характери, създава хора. (Макаръ, че сж много малко днесъ!) И той може би: ще постигне тази задача. Т. е. окултизма ще научи хората (ако искатъ живота имъ да бжде приятенъ, защото ще е съзнателенъ), да направятъ първата и най-важна стѣпка въ живота. Да погледнатъ навътрѣ въ себе си. Да направятъ една стѣпка къмъ душевния си животъ. — Да трениратъ свойтѣ чувства, казва Фройдъ. Да трениратъ свойтѣ желания и мисли, казватъ дрѣвнитѣ окултисти.

Г. Драгановъ

Загиналитъ свѣтове

I.

Съврѣменната наука твърди по единъ най положителенъ начинъ, че цѣлото човѣчество прѣдставлява единъ сборъ отъ множество типове на нѣколко раси. Това раздѣляне на типове и раси обхваща главно слѣднитѣ петъ вида: чернокожитѣ, червенокожитѣ, групата на жълтитѣ, бѣлитѣ и малайцитѣ. Тия петъ главни раси обхващатъ слѣднитѣ дванадесетъ типа: папуански, хотентотски, кафарски, негърски, австралийски, малайски, монголски арктически, американски, дравийски типъ, нубийски типъ и кавказкитѣ типове (обемащи баскитѣ, семититѣ и индо-германцитѣ).

Всѣки типъ си има своитѣ характерни особености съ свое мѣстожителство, свои нрави и обичаи. При изучаването етнографитѣ и етнолозитѣ сж обърнали внимание на нѣколко факта: отъ една страна едни племена и раси сж останали много назадъ въ развитието си, когато други сж отишли много напредъ. Нѣкои отъ тия раси вече измиратъ за смѣтка на други раси.

Отъ друга страна намѣрени сж много плѣмена отстоящи на огромни разстояния едно отъ друго, но съ сходни религиозни вѣрвания и народни обичаи.

Но къмъ тия положения, като съпоставимъ и еволюционното учение за движение на човѣчеството отъ една по слаба култура къмъ по съвършенна такава, ние ще се принудимъ да признаемъ една нова класификация на раситѣ. Тази класификация въ такъвъ случай ще почива не по форма само на типове, а и по произходъ. Такава класификация въ окултната литература се дава, както въ далечното минало, тъй и въ по-ново врѣме.

Споредъ окултнитѣ твърдения човѣчеството е минало прѣзъ четири раси, като сегашнитѣ хора сж прѣдставители на петата раса. Всѣка раса е обхващала обикновенно по нѣколко подраси. Сегашнитѣ хора се класифициратъ, като такива отъ петатата подраса на петата раса. Много отъ тия дванадесетъ типа, за които стана дума по-горѣ, се считатъ било като останки отъ миналитѣ раси или подраси, или се считатъ, като смѣсени типове.

Въ всѣка раса човѣчеството е развивало или усъвършенствувало по нѣкое чувство или органъ. При това се сочи, че всѣка зараждаща се нова раса е избирала за люлка на своето плѣме новъ континентъ. Азъ ще приведа нѣкои окултни твърдения отъ по-ново врѣме за движението на човѣчеството.

Къмъ първата раса отнасятъ безполови, съ неправилна влакнеста форма, променливи същества, почти безъ съзнание и чувства. Тая раса развива осезанието. Размножението става чрѣзъ пѣпкуване или дѣление. Първия континентъ се сочи да се е явилъ на сѣверния полюсъ, като бавно изплувалъ надъ кипящитѣ води.

Втората раса се е родила на Хиперберийския континентъ, който е съединявалъ Гренландия чрѣзъ сѣверна Азия съ Камчатка, достигайки на югъ до пустинята Гоби, която тогава е била море. Климата е билъ тропически съ огромна растителностъ. Формитѣ на тѣлата сж били ципести, дървовидни, дори чинши животински, даже получовѣшки. Тукъ е началото на млѣкопитающитѣ, и раздѣлението на половетѣ. Съзнанието у тия форми е било интуитивно.

Третата или Лемурийска раса прѣдставлява началото на сжщинския човѣшки типъ. Тя се зародила на континента Лемурия. Тоя континентъ извѣстенъ въ старитѣ окултни книги подъ името Шамали е обхващалъ слѣднитѣ области: на сѣверъ старата земя, като се почне отъ Швеция, Сибирь и Камчатка, на югъ Хималаитѣ, Цейлонъ, Суматра, Австралия, Тасмания и островитѣ на Възнесението, на западъ до Мадагаскаръ и една частъ отъ Америка.

На тоя огроменъ материкъ се е явила и развила третата лемурийска раса, чиито характерни особености се изразяватъ съ червена кожа, чело тѣсно и ниско, носъ сплесканъ, издадени челюсти, ръстъ гигантски достигащъ нѣколко метра височина. Тя се явява като едно съответствие на огромната по ръстъ нѣкогашна флора и фауна отъ типа на птеродактила, мегалозаура и други подобни гигантски животни и растения. Тия гиганти въ първитѣ подраси сж имали само едно око въ срѣдата на челотъ си. За тия лемурийци до насъ сж достигнали само гръцкитѣ легенди подъ формата на приказки и пѣсни за Циклопитѣ. Въ тая раса започва началото на говора, отначало подъ форма на викове за изразъ на психичнитѣ състояния, а по-късно се явилъ и едносложния говоръ.

Като остатъци отъ тая нѣкогашна цивилизация се сочатъ голѣмитѣ циклопски храмове, останки отъ които се намиратъ и днесъ. Такава важна останка отъ оная цивилизация се сочи града Шамбала, въ централната частъ на пустинята Гоби.

За лемурийцитѣ се говори още въ легендитѣ на всички почти древни народи, въ които тия титани сж извѣстни още подъ името Кабири. Това сж били, тъй да се каже, избраницитѣ, божественитѣ царе на лемурийцитѣ „благодѣтелитѣ на човѣчеството“, като се твърди, че тѣ първи сж дали писмеността на човѣчеството, законодателството, архитектурата, медицината и магията.

Останки отъ тѣхнитѣ храмове се намиратъ въ Тива, Коте, Деметъръ даже и въ Мемфисъ. Въ Карнакъ тоже намираме остатъци отъ лемурийската архитектура. Въ южна Индия може да се намѣрятъ слѣди отъ тази архитектура отъ исполински блокове, които днесъ, при днешната усъвършенствуванa техника, никой инженеръ не може да мръдне отъ мѣстото имъ, а камоли да ги издига на височина отъ десетки мѣтра.

Изчислява се, че около 700,000 години прѣди третичната ера, Лемурия била разрушена отъ вулканически изригвания, земетръси и потънала въ морскитѣ дълбочини. Но прѣди да станатъ тия голѣми катастрофи въ Лемурия сж станали голѣми

промѣни въ климата. Ето какъ описвагъ тая промѣна нѣкои гинди окултисти: *) „Основата на колелото се наклони. Слънцето и луната не свѣтеха вече върху главитѣ на тази частъ отъ роденитѣ отъ потѣта; **) челоуѣцитѣ се научиха да познаватъ снѣга, леда, мраза, и хора, растения и животни изгубиха отъ ръстѣтъ си“.

Днесъ слѣди отъ лемурийския континентъ сж останали само Мадагаскаръ, Австралия, о. Тасмания и островитѣ на Възнесението.

А отъ нѣкогашнитѣ жители на тоя континентъ чисти раси сж останали само Австралийскитѣ негри, Тасманцитѣ, които произхождатъ отъ седмата подраса на лемурийската раса. А малайцитѣ, папуанцитѣ, хотентотитѣ и южноиндийскитѣ дравиди сж прѣдставители на едно кръстосване между седмата лемурийска подраса съ първитѣ подраси на четвъртата, атлантска раса.

Като данни отъ по-ново врѣме, които съчатъ съ по-голяма положителностъ за сществуването на Лемурия и изобщо една древна угаснала цивилизация се считатъ откритията направени на островъ Истъръ, на около 3700 километра отъ Чили въ Тихия океанъ по посока на Австралия и на 2413 клм. отъ най-блиския населенъ островъ. Отъ 1772 г., когато тоя островъ е билъ откритъ и до днесъ на него се правятъ непрѣкъснати археогични изучавания. Едно забѣлжително творение оставено отъ незапомнени врѣмена отъ стара нѣкоя цивилизация прѣдставлява една грамадна камена стѣна съ платформа отъ огромни каменни плочи, добрѣ изгладени и прѣвъзходно съединени. Цѣлия островъ е отъ шуплести скали, а само тая платформа направена то склоновѣтъ на острова е издѣлана отъ масивни скали. Около тая платформа се намиратъ огромни статуи, които я обкржжаватъ, нѣкои отъ които сж вече поврѣдени.

Недавна отъ тоя островъ се върнаха Проф. Максимилианъ Браунъ и Франкъ Бърнетъ, археологъ и публикуваха своитѣ изучавания. Тамъ се намира слѣдното тѣхно мнѣние: „За мое щастие, пише Бърнетъ, като видѣхъ скулптурнитѣ работи на острова Истъръ и ония въ развалинитѣ на Тиахуанака, близо до езерото Титикака въ южна Америка, дойдохъ до заключение, че и двѣтѣ сж ржчна работа на едно плѣме населявало южна Америка и источната група отъ южно Великия океанъ“. По нататѣжъ, тия двама учени считатъ о. Истъръ, като неопровержимо доказателство за сществуването на единъ великоокеански материкъ потѣналъ нѣкога подъ водитѣ на морето.

Материкътъ изчезналъ. Морето хвърлило своитѣ студени води връзъ онази страхотна драма, разиграла се въ далечни врѣмена и настѣпило забвение. Цивилизация една умрѣла. Дали Австралийскитѣ негри, Тасманцитѣ, Хогентотитѣ или Папуанцитѣ изчерпватъ сведенията за Лемурийската цивилизация? Ние се съмняваме. Нима ако Балканския полуостровъ потъне и шопитѣ отъ Софийско се покачатъ на Витоша, която стане островъ и

*) . Блаватска; Секретната Доктрина II ч. 343 стр.

**) . Лемурийцитѣ

ученитѣ отъ другъ материкъ доплуватъ до Черни върхъ за да изучатъ племето българи и слѣдъ като се натѣкнатъ на шопитѣ, нима тия учени ще иматъ изчерпателни сведения за българитѣ, за тѣхния битъ, вѣра, наука, изкуство и скулптура? Ние даваме мѣсто на съмнѣнието. Нужно е дълго, голѣмо изучаване за да се състави едно по цѣлостно мнѣние за едно племе, колко поече за единъ народъ, една нация, раса, материкъ, тѣй отдалечени отъ насъ и тѣй дълбоко скрити подъ морскитѣ вълни.

II

Потъването на едина материкъ означавало раждането на другъ. Изчезването на една раса означавало зачеване на нова раса. Новия континентъ билъ Атлантида. Новата раса била Атлантската. Тя била четвъртата човѣческа раса. За нея съвременната наука има по-осезателни доказателства.

За атлантската раса е писано, че тя е първата истинска човѣшка и земна раса. Материка, на който се зародила тая четвърта раса, въ окултната литература е извѣстенъ още подъ името Куша или Атлантида, и се е простиралъ въ най-сѣверната частъ на Азия, на изтокъ обхващалъ Китай и Япония чакъ до западнитѣ брѣгове на сѣверна Америка. На югъ е обемалъ Индия, Цейлонъ, Бирмания, Малайския полуостровъ. На западъ Персия, Арабия, Сирия, Червеното море, Абисиния, коритото на Сръдиземното море, южна Италия и Испания до Шотландия и Ирландия, на западъ прѣзъ Атлантически океанъ обгръщайки по-голѣмата частъ отъ двѣтѣ Америки.

Зараждане на тази раса се изчислява да е станало нѣщо прѣди 4,000,000 години, отъ третата раса, въ края на вторичната ера.

Избрани типове отъ третата раса прѣдначени да дадатъ начало на четвъртата раса били отведени въ сѣверна Азия, докато се формира окончателно Атлантида, слѣдъ това се спуснали на югъ, къмъ днешна Африка и близкитѣ наоколо земи. Тукъ се създава първата подраса на четвъртата раса, гѣй нареченитѣ Рмоахали чийто останки намираме въ Лапонцитѣ.

Втората подраса наречена Тлаватлийска е имала жълта кожа и се е родила на земитѣ потънали въ Атлантическия океанъ. Голѣми конвулсии на земята разрушили една голѣма частъ отъ земитѣ на първата и втора подраси, една частъ отъ които се смѣсили съ лемурийцитѣ и дали дравидитѣ и др. типове, за които става дума по-горѣ. Днешна Индия и нейното мѣстно население прѣдставлява една смѣсъ отъ тлаватлийци съ дравиди и арийци. По-чистъ типъ сж патагонцитѣ, американскитѣ червенокожи. Тоже и Бирманцитѣ и Сиамцитѣ. Още по на западъ се зародила третата подраса Толтекската, най-важната подраса отъ Атлантската раса. Както първата и втората подраси и тия сж били великани, по цвѣтъ червени до червенокафяви.

Говорътъ у толтеkitѣ е билъ още слянъ (нечленораздѣлна прѣчь) както и у IV Туранска и V Семитска подраси.

Толтекската подраса дава върха на културата на Атлантската раса. Но прѣди 850,000 години тая раса била онищожена отъ земни катастрофи, вулканически изригвания, потоци и потъвания въ океана. Днесъ остатъци отъ тѣхната култура намираме въ Египтенитѣ, пирамидата Гизе, по късно храма при Карнакъ.

Четвъртата подраса, туранската, се е родила на изтокъ отъ толтекитѣ. За нея индийскитѣ пѣсни и приказки сж пълни съ легенди. Това сж били гиганти жестоки и свадливи. Тѣ сж дали по късно начало на седмата подраса — Монголската. Чистъ типъ намираме въ централенъ Китай.

Петата или Симитската подраса е дала зародишъ на петата корена раса. Единъ клонъ отъ тая пета подраса прѣдставлява прародителитѣ на днешния еврейски народъ. Чистъ типъ отъ тая раса сж и Кабилитѣ въ Алжирскитѣ планини.

Шестата подраса, Акадийцитѣ, сж оставили като потомци пеласгитѣ, етрусцитѣ, картагенцитѣ, както и скититѣ. Днешнитѣ баски въ Испания иматъ акадийска кръвъ въ жилитѣ си.

Седмата, Монголска подраса е дала най-много народи доживѣли до наше врѣме. Такива остатъци се сочатъ китайцитѣ, малайцитѣ, тибетянитѣ, унгарцитѣ, финитѣ и ескимоситѣ. Сѣвероамериканскитѣ индианци сж смѣсъ на толтеки съ монголи. Като послѣдно разклонение сочатъ японцитѣ. Подобрили тия раси, като се смѣсили съ V раса сж дали старитѣ гърци и финикийцитѣ. Останали сж атланти въ източна Азия само полинезийцитѣ, самоедитѣ и тонгитѣ. Нѣкои отъ тия остатъци съединени съ Лемурийската раса сж дали като послѣдица дивацитѣ на Цейлонъ, Борнео, туземцитѣ отъ Андаманскитѣ острови, бушменитѣ и нѣкои австралийски туземци.

Къмъ срѣдата на Миоценовата епоха една катастрофа разкъсва Атлантида на 7 голѣми острови. Отъ катастрофи станали въ края на Миоценовата епоха отъ Атлантисъ останали само два грамадни острова, които потънали едва прѣди 200,000 години като останалъ само островъ Посейдонисъ, който сжщо потъналъ, нѣщо около 9,000 години прѣди Христа.

Това сж най-сжщественитѣ данни, които намираме въ окултната литература. Тия данни, разбира се, тѣй само поднесени, още не сж достатѣчна гаранция за тѣхната достовѣреностъ. Тая теоритична постановка на въпроса се нуждае и отъ една фактическа обосновка, която да потвърди теорията. Ученитѣ отъ поново врѣме отново се възвръщатъ съ все по-голѣмъ интересъ къмъ въпроса за Атлантисъ. Вече има много факти, които обнадеждаватъ теорията. Етнографитѣ вече се натъкватъ на странни факти. Геолозитѣ се удивляватъ на голѣмитѣ размѣствания на земнитѣ повърхнини, археолозитѣ ни изненадватъ всѣки день съ нови открития отъ стари цивилизации. Впрочемъ нека систематизираме фактитѣ.

III

На първо място нека упоменемъ ония писмени документи, въ които е споменато нѣщо за Атлантисъ. Въ тия писмени документи, макаръ и малко, има доста цѣнни данни за тоя материкъ. Епианъ казва, че Теополтъ е споменувалъ какво Силенъ се срѣщалъ съ фригийския царь, при което първиятъ е говорилъ за нѣкакъвъ голѣмъ материкъ задъ Атлантическия океанъ, материкъ много по-голѣмъ отъ Азия, Европа и Ливия *). взети заедно.

Прокълъ цитира единъ древенъ авторъ, който казва, че задъ Херкулесовитѣ стълбове (Гибралтаръ) има предание за нѣкакъвъ голѣмъ островъ нареченъ Атлантисъ, който дълго врѣме господствувалъ надъ всичкитѣ острови въ Атлантическия океанъ.

Маруелъ сжщо говори за 7 острови въ Атлантическия океанъ у които билъ запазенъ сомента за Атлантида.

Диодоръ Сицилийски, казва, че финикийцитѣ открили единъ голѣмъ островъ въ Атлантическия океанъ отъдѣ Херкулесовитѣ стълбове, дѣто тѣ стигнали слѣдъ нѣколко дневно пътешествие отъ африканския брѣгъ.

Въ съчиненията на Плиния се говори за една мравка, което днесъ се срѣща само въ Америка.

Аристотелъ казва, че въ блатата разположени „около голѣмитѣ водни повърхности“ се раздаватъ понѣкога звукове подобни на рѣва на бикове. Това сродство било толкосъ голѣмо, че кравитѣ, като чуятъ тия звукове ставатъ тѣй безпокойни, като въ случай когато ревътъ е отъ истински бикъ.

Аристотелъ казва, че подобни звукове били приписвани на бикове и почитани отъ мѣстното население за божества. Дълго врѣме тия думи на Аристотелъ оставали загадка, докато недавна се откри, че въ блатата живѣе една особенна жаба: Рана Катестиана наречена жаба-бикъ, издаваща звукове подобни на ревъ на бикъ. Тая жаба е намѣрена само въ источната частъ на сѣверна Америка, отъ Канада до Мексико влючително.

Тия факти сочатъ, че гърцитѣ или сж знаели за Америка прѣди Колумба, или че между Америка и Европа е имало другъ материкъ извѣстенъ тогава, на който сжщо се намирили такива жаби-бикове, чиито остатѣци днесъ намираме въ Америка.

Още по ясни дани намираме въ Платоновото съчинение „Тимее“. Платонъ прѣдава разказа за нѣксий си египетски жрецъ и грѣцкия мѣдрецъ Солонъ. Първиятъ обвинява гърцитѣ за тѣхното лекомислие и невежество: — тѣ нищо не знаятъ, новаци сж въ науката, не знаятъ даже, че сж потомци на ония херои които сж извършили велики подвизи прѣди деветъ хиляди години. И ето що разказва жреца на Солонъ що е било прѣди деветъ хиляди години: „Въ нашитѣ битописания се говори, какъ великата държава на Атлантиското море извършила нашествие въ Европа и Азия и какъ атинянитѣ се съпротивлявали храбро на неприятелския напоръ. Въ това врѣме сжществувалъ голѣмъ островъ разположенъ срѣщу пролива нареченъ отъ васъ

*) Извѣстната на стария свѣтъ сѣверна частъ на Африка.

Херкулесови стълбове. Тоя островъ билъ по-голѣмъ отколкото Ливия и Азия взети заедно. Жителитѣ на Атлантида лесно доплавали до другитѣ малки острови, лежащи между Азия и Европа, а отъ тѣхъ на материка, които заобикаля това море (т. е. срѣди-земно море). На Атлантида имало царе, които се славели съ своето могъщество. Тѣ основали царство, което господствувало и надъ съсѣдитѣ; даже и частъ отъ материка била подъ негова власть. Цѣлата Ливия до самия Египетъ и цѣлата Европа до Тирения били тѣхно владение. По едно врѣме тая могъща държава се засилила да покори всички народи, живуши отсамъ Херкулесовитѣ стълбове, въ това число и нашата (Египетъ) и вашата (Гърция) страни. И тогава именно вашия градъ показали прѣдъ цѣлия свѣтъ своята сила и могъщество. Той противостоялъ на най-стршнитѣ опасности и издържалъ побѣди надъ завоевателя, като спасилъ отъ робство не само себе си, но и народитѣ, които още не били поробени отъ Анлантида. А на другитѣ пѣкъ, като напримѣръ намъ, възвърналъ свободата. И ето че скоро слѣдъ това наченали страшни наводнения и земетресения. Всичкиѣ войски на Атлантида, които нападнали на насъ били погълнати отъ разтворената земя въ течение на единъ день и една нощъ. А самия островъ Атлантида изчезналъ подъ водата. Въ сегашно врѣме на това мѣсто дѣто е билъ той е невъзможно да се плава по морето и да се изслѣдва; на плаването по тѣзи мѣста прѣчи огромното количество тиня оставена отъ острова въ водата, когато той се потопявалъ подъ морскитѣ вълни“.

Римския историкъ Тимагенъ живѣлъ въ I вѣкъ прѣди Христа споменува въ съчинението си „Пре-адамитѣ“, че въ Галия сж обитавали три раси: първо туземско население, б. а, вѣроятно лемури), второ пришелци отъ далечнитѣ острови на Атлантида и трето арийскитѣ гали.

Споредъ Банкрофтъ мексиканцитѣ, както и атекитѣ претендиратъ да сж дошли отъ нѣкаква страна, която тѣ наричатъ Атланъ и Ацланъ.

Сѣверо американскитѣ индианци иматъ легенда, споредъ която прадедитѣ имъ дошли отъ една страна разположена къмъ страната на „изгрѣващото слънце“, Индийцитѣ отъ Иова и Дакота, споредъ Майоръ Линдъ, вѣрвали, че всички индийски племена сж съставлявали нѣкога си едно племе, населяваще единъ и сжщъ островъ „къмъ страната на изгрѣващото слънце“. Отъ тамъ тѣ минали океана „съ особени лодки, съ които старитѣ дакоти сж плавали съ седмици и стигнали най-сѣтне до суша“.

Между келтитѣ въ Британия има друга легенда, споредъ която тѣхната страна нѣкога се е простирала далеко навжтрѣ въ Атлантическия океанъ.

Споредъ Шортъ една легенда на мексиканцитѣ казва, че божеството Квацалкоатл дошло отъ „една източна страна много далечна“. То е било бѣлъ човѣкъ съ дълга брада. (Заб. сѣвернитѣ и южни индийци нѣматъ брада). То изнамѣрило буквитѣ и уредило мексиканския календаръ. Слѣдъ като показало на мек-

сиканцитѣ миролюбивитѣ науки и искусства, този Божественъ пратеникъ се качилъ на лодка отъ змийска кожа и заминалъ за изтокъ.

Сжщо се говори и за Замна, основателъ на Юкатанската цивилизация. Ланди, Херчъ и др. казватъ, че първоначалното население на Юкатанъ били пришелци дошли отъ една богата страна на изтокъ, която тѣ наричали Астландъ. Писменото обозначение за тази страна било единъ сложенъ знакъ, въ който влизалъ иероглифа на водата.

Прѣданието за потопа, което нѣкои автори считатъ, че има отношение къмъ Атлантида е извѣстно у много народи. Това прѣдание се срѣща у Индия, Халдея, Вавилония, Мидия, Гърция, Скандинавия, Китай, у евреитѣ, келтитѣ, сжщо у мексиканцитѣ, гватемалцитѣ, хондурасъ, въ жителитѣ на Перу, почти у всички индийски племена на Сѣверна Америка. Тая еднаквостъ на легендата е доста знаменателенъ фактъ.

Тукъ ще приведа за примѣръ и Плонжоновия прѣводъ на съчинението на Н. С. Троано, запазено въ Британския музеи и написано още прѣди 3500 год. отъ Юкатанскитѣ жители Майя. Тамъ е описано потъването на послѣдната останка отъ Атлантида, островъ Посейдонисъ, за който споменува още и Платонъ.

„Въ 6 година, се казва тамъ, на Канъ, 11 Милукъ, прѣзъ мѣсецъ Закъ имаше непрѣстани земетресения, които продължаваха до 13 хуенъ. За жертва падна страната съ глинеститѣ върхове Му *). Слѣдъ двукратно разтрѣсване тя изчезна въ нощта. Почзата постоянно бѣ разтрѣсвана отъ вулканическа сила, която ту я повдигаше, ту я снишаваше на много мѣста, докато най-сѣтне съвсемъ пропадна. Тогава земната повърхностъ се разпука и распокжса, докато най-сетнѣ и тѣзи отдѣлни кжсове бѣха съвсемъ распокжсани.

Увлечени въ желанието да разкриятъ малко завесата която скрива великата драма на великия атлански континентъ. мнозина автори отъ по ново врѣме сж писали странни идеи за Атлнтисъ. Хумболдъ прочелъ разказа на Платона за Атлантисъ и казва: „До като пжтувахъ, нийдѣ не я (т. е. Атлантисъ) срѣщтахъ“. Наистина пита М. Орловъ, кждѣ ли тоя знаменитъ ученъ е искалъ да срѣщне това, което е изчезнало прѣди 10,000 години?

Други учени въ стремежа си да откриятъ тайната на Атлантисъ, като търсили дълго, открили най-сетне Атлантида въ най-разнообразни мѣста и чудновати мѣстоположения. Руденъ на примѣръ открилъ че Атлантида, това не е нищо друго, освенъ Скандинавския полуостровъ. Французинътъ Латрейлъ я туря на мѣ-

*) Неодавна английскитъ офицеръ Джемсъ Чертвордъ събщи, че въ Индия намѣрилъ 125 дъсчици съ старинни текстове въ които се говорело за нѣкакъвъ континентъ извѣстенъ сжщо подъ името Му който прѣди 13,000 год. потъналъ.

стото на днешна Персия. Де Беръ твърди, че Атлантида това е Содомъ и Гоморъ, а Бали я открилъ въ Монголия.

Съ Атлантида, казва Орловъ се повтаря сжщата история, както съ библейския рай, който сж поставяли и въ Сахара и въ Испания, па даже и на Сѣвѣрния полюсъ,

IV

Освѣнъ писаното, което намираме за Атлантисъ, археологическиятъ находки прѣдставляватъ още ло-голѣмъ интересъ. Прѣди да се спра на тѣхъ ще упомена за изслѣдванието на морското дѣно въ Атлантическия океанъ. Ако дѣйствително Атлантисъ е билъ задъ Херкулесовитѣ стълбове (т. е. Гибралтаръ), то изучаванията на дѣното на Атлантическия океанъ би трѣбвало да има особена конфигурация. И дѣйствително картата на дѣното на Атлантическия океанъ дава слѣднитѣ особености: приблизително на 30 градуса и 50 градуса сѣверна ширина се простиратъ почти непрѣкъснато редъ плитки мѣста, скали, подводни острови и островчета. Една огромна подводна висока верига се простира отъ Португалскитѣ брѣгове къмъ о. Мадейра. Основата на тая подводна планина се намира на около 800 м. дълбочина върхътъ ѝ на 200 м. подъ морската повърхность. Около Азорскитѣ острови пакъ има високо морско дѣно усѣяно съ множество стърчащи подъ морското равнище малки островчета. На изтокъ отъ Ньюфаундленъ подъ 300 м. сжщо се намира дълга планинска верига. Слѣдователно тия изучавания сочатъ, че ако тукъ е била Атлантида то тя се е намирала между брѣговетѣ на Европа, островитѣ на африканскитѣ брѣгове и Антилскитѣ острови покрай Америка и се е намиралъ по ясно между днешно Мексико, южна Америка до Амазонка, южнитѣ брѣгове на Европа и сѣвернитѣ брѣгове на Африка

Английскитѣ канонерки „Шаленденъ“ и „Дофинъ“ ксито, направили подробнитѣ изучавания на дѣното на океана констатирани, че тая планинска верига се простира отъ 50 градуса с. ш. съ направление югозападъ къмъ южна Америка възвива на юго-изтокъ къмъ Африка, измѣня посоката си въ околноститѣ на о. Възнесение и трѣгва на югъ до о. Тристанъ д'акуня. Тая верига се издига почти отвесно до 3,000 м. Затова Азорскитѣ острови, островитѣ Сенъ Полъ, Възнесение, Тристанъ д'акуня, както и Мадейра, Канарскитѣ острови, Зеления Носъ Антилскитѣ острови прѣдставляватъ остатъци отъ Атлантида.

Изучаванията на горната експедиция установили, че тая планинска верига е покрита съ вулканически произходъ и че съ дѣното сж ставали голѣми вулканически катастрофи и измѣнения. Споредъ Штарки Гардуеръ въ Еоценовата епоха Британскитѣ острови, Корнвалско, островитѣ Сцили, тѣзи отъ Ламаншъ и Ирландия сж били нѣкога частъ отъ единъ голѣмъ Атлантически материкъ и че сега сж само върховетѣ на тоя материкъ потъналъ подъ водитѣ.

Напоследъкъ особенъ интересъ възбуди тѣй нареченото

Саргасово море въ Атлантическия океанъ. Миналата година Американцитѣ натовариха експедицията на Проф. Дайлъ да изслѣдва дълбочинитѣ на Саргасовото море. Тя на 400 м. извадила отломки отъ вулканически произходъ. Отъ Нью-Йоркъ е заминала друга експедиция съ кораба Арктурусъ отъ Зоологическото дружество за Саргасовото море, подъ началството на Проф. Бийбъ.

Самото Саргасово море е дълго 150 клм. и широко около 90 клм. и се намира сѣвероизточно отъ Куба, между Мексико и Азорскитѣ острови. Точно тамъ дѣто се сочи мѣстото на потъналия Атлантисъ. Тукъ растѣтъ огромни водорасли отъ сѣмеството на фуковитѣ водорасли, отъ дѣто е и името на Саргасовото море. Поради огромното количество на водорасли корабоплаването тукъ е невъзможно. Мореплавателитѣ сж избѣгвали тия мѣста, поради опасностъ да загине корабътъ, ако се замотае въ тия гигантски водорасли. Дали за това море говори Платонъ, като нарича морето покрито „съ тиня“? Прѣдполага се за образуването на тия водорасли, че ако тукъ на това мѣсто е имало гъсто населено мѣсто, и то е потънало, то би могло пораи богатото съ храни дѣно да даде изобилна морска растителностъ. Споредъ други прѣдположения тукъ се събиратъ всички течения на океана, които довлечатъ тукъ и наблѣскватъ водораслитѣ. Обаче и това твърдение не е окончателно рѣшено и подлежи на провѣрка и наблюдение.

Археологически находки сжщо даватъ множество доказателства за сжществуването на Атлантида. Върху този пунктъ особено се набляга на сходството въ архитектурнитѣ останки въ Египетъ и Америка.

Казватъ че Египетскитѣ художници, като да сж буквално копирали своитѣ фигури отъ Южно Американскитѣ. Американскитѣ пирамиди сж отсѣчени или сплѣскани, но много пирамиди срѣщнати въ Юкатанъ и другадѣ, завършватъ сжщо съ връхъ както въ Египетскитѣ, а отъ друга страна и въ Египетъ има сплеснати и отсѣчени пирамиди. Така пирамидата Холулу бѣ сравнена съ другитѣ въ Дахуръ, Сахара и Мейдунската пирамида. Тѣ сж еднакви не само въ ориентировката, структурата и галериитѣ, но даже и въ устройството на вѣтрѣшнитѣ си стаи.

Сжщо и развалинитѣ на градветѣ и храмоветѣ сочатъ за еднаквостта въ плана и устройството на постройкитѣ въ Африка и Америка.

Затова и Теотихуаканскитѣ развалини често се сравняватъ съ Карнакскитѣ; И въ двата днешни континента ние намираме еднакви надгробни паметници и тѣлата се слагали въ еднакви каменни ковчези.

Крѣглитѣ укрепления тоже се срѣщатъ въ двата материка. Напр. такива сж намѣрени при щата Охио, сжщо въ Аргилеширъ, или при Авебури въ Вилтсъ.

Както въ Египетъ тѣй и у ацтекитѣ (Мексико) сжществува обичаятъ да се балсамиратъ мъртвитѣ, да се обвиватъ труповетѣ съ скъпи тъкани, да се погребватъ близкитѣ и робитѣ около гробоветѣ на царетѣ и пр. Колосалнитѣ Мексикански глави сж много прилични на египетскитѣ Сфинксове.

Прѣзъ апрѣлъ 1924 г. американския професоръ Хербертъ Спинделъ отъ Харвардския университетъ е открилъ въ Западень Хондурасъ останки на множество пирамиди, единъ цѣлъ обелискъ и единъ монолитъ.

Презъ 1923г. се съобщи, че на островъ Мариетасъ сж билтоже намѣрени многобройни пирамиди и скулптурни работи по крити вече съ пълзящи растения. И веднага една комисия отъ Мексикански археолози биде натоварена да заминее и зучи тая цѣнна находка.

Едно голѣмо бждаще обещава за археолозитѣ изучаването на Юкатанъ. Неодамна тамъ бѣ откритъ града Тулуумъ съ неговитѣ стари улици храмове и божества. Намерень е много ценень матерялъ, който недвусмислено сочи за една угаснала цивилизация извѣстна подъ името Майа.

V.

Въ издирването данни за Атлантисъ сж намѣрени и множество етнографически и етнологически бѣлѣзи, които сжщо сочатъ за сжществуването на единъ континентъ, като връзка между Европа Африка и Америка. Но прѣди да минемъ къмъ сжщността на тая точка, трѣбва да кажа нѣколко думи за флората и фауната, като бѣлѣгъ въ полза на Атлантисъ. Напр. намѣрени сж камили въ Индия, Африка, южна Америка и Канзасъ. Но камилитѣ, които трѣбва теоретично да иматъ свое отечество нѣкъдѣ, пита се какъ сж могли да попаднатъ на тъй раздалеченитѣ континенти безъ посредничеството на нѣкой междиненъ такъвъ? Сжщото се отнася и за коня. Доказано е че неговото отенство е Америка. Пита се какъ коня е попадналъ въ Европа? Сжщо и воловетѣ иматъ произхода си отъ дивитѣ Американски бизони. Остатъци отъ лъвове се намиратъ и въ американскитѣ пещери както и въ Еврвпа. Тукъ иматъ свое мѣсто и Аристотеловитѣ думи за викащата като волъ жаба.

Ботанически погледнатъ въпросътъ сжщо се намиратъ подобни положения. Напр. Прави се една констатация, че по источното крайбрѣжие, откъмъ страната на Атлантическия океанъ има единъ видъ растителность, която не се срѣща откъмъ страната на Великия океанъ. Проф. Аса Грей твърди, че отъ 66 рода и 155 вида по источнитѣ гори на Скалиститѣ планини само 31 родъ и 78 вида се срѣщатъ на западния склонъ на сжщитѣ планини.

Особенъ интересъ прѣдставлява банановото дърво, чието отечество е Азия и Африка, тропика изобщо, и което не може да мие едно пътешествие прѣзъ умѣренитѣ пояси, пита се какъ е попаднало въ Америка? Сѣмена нѣма, чрѣзъ издѣнка не се размножава. корена му не изтърпява дълго пътешествие то остава само едно прѣдположение, че то е било занесено тамъ отъ близко разстояние и култивирано изкуствено.

Шведския геологъ, специалистъ по палеонтологическа ботаника Хейеръ, като сравнява изкопаемитѣ растения намѣрени въ Швейцария и такива намѣрени въ Америка, намира такава при-

лика, че изказва мисълта, какво тия два континента трѣбва нѣкога да сж били свързани и сж образували единъ материкъ. До сжщото заключение е дошълъ и Реклю, който допуща, че Атлантида именно е свързвала Европа и Америка.

Въ по-ново врѣме се изказаха прѣдположения застѣпени главно отъ немския географъ Проф. Алфредъ Вегенеръ, който твърди, че континентитѣ се мѣстатъ и че сж образувани отъ едно единно ядро. До скоро се мислеше, че вида на земята се дължи на прѣформираването на брѣговата линия отъ наводнявания, измивания, издигания и снижавания. Но самитѣ континенти се считаха като нѣщо стабилно. Вегенеръ казва, че едината маса се е разпаднала на кѣсове, континенти и че тия континенти плуватъ съ цѣлата си дебелина. Той сочи голѣмата съвпадна линия между Южна Америка и Афрѣка: като че просто Африка е откъсната отъ Америка. Сжщо имагъ и общъ строежъ тѣхнитѣ гланини. Той още твърди, че много ясно личело какъ нѣкои Европейски планини се свършватъ на Американския брѣгъ. Напр. варовититѣ планини, които завършватъ на югозападния брѣгъ на Ирландия продължаватъ да се издигатъ въ Нюфаундлендъ и Нова Шотландия. Тѣй че, въгленитѣ миши въ сѣверна Америка се считатъ като непосредствено продължение отъ тѣзи въ Европа. И днесъ споредъ него континентитѣ се движатъ. Тѣй го е изчислилъ, че движението е изобщо къмъ западъ и едновременно напрѣдъ къмъ екватора и че Гренландия се отдалечава отъ Европа.

Тая теория изключва изъ основи въпросътъ за сжествуване на Атлантисъ. Но въ всѣки случай, ако въпросътъ за Атлантисъ е още теория, то и твърдението на Вегенеръ не прѣдставлява по-голѣма стойностъ отъ една теория. Коя отъ тия двѣ теории ще надее ние нѣма да кажемъ, това ще посочи бъдещето изучаване.

Впрочемъ теорията която Вегенеръ изнася не е съвсѣмъ нова. Още прѣзъ 1839 г. М. Р. Мантовани изказа прѣдположението, че континентитѣ сж се получили отъ разкъсването на сушата и тѣхното вѣтриообразно отдалечаване единъ отъ другъ.

За насъ въ случая е важно да се изнесатъ ония данни, които сж въ полза на Атлантида, по сжщата причина, по която и фактитѣ на Вегенера се стрѣмятъ да бждатъ въ полза на неговата теория. Остава освенъ бъдещето да разрѣши тоя голѣмъ въпросъ.

За сега ние напускаме тая хипотетична областъ и отново ще стѣпимъ на фактическа страна. Понататѣкъ палеонтологическитѣ издирвания даватъ слѣднитѣ данни: срѣденъ типъ отъ първата подраса на Атлантическата раса, т. н. рмоахали прѣдставлява намѣренитѣ въ пластоветѣ на кватернерния периодъ „фурфузовъ човѣкъ“, който е ималъ обла глава или се наричатъ брахикефали. Като остатѣкъ пъкъ отъ Глататлийската раса се сочи намѣрения въ кватернернитѣ пластоветѣ въ срѣдна Европа т. н. човѣкъ на Кро Магонъ имащъ продълговатъ черепъ (доликокефали). Това сж жителитѣ на езернитѣ жилища, чийто останки се намиратъ въ Швейцария.

Колкото се отнася до другитѣ раси и тѣхнитѣ днешни останали прѣдставители, за тѣхъ ние вече споменахме по горѣ. Тукъ му е мѣстото да повдигнемъ още единъ въпросъ. Ако дѣйстви-телно нѣкога е сѣществувала Атлантида, която потънала и ако Канарскитѣ, Азорскитѣ и Антилскитѣ острови, сѣ останали отъ тоя материкъ, то естествено е, че тѣхнитѣ жители ще сѣ прѣ-ми потомци на жителитѣ отъ Атлантисъ. И ако на тия острови се намиратъ останки отъ това население, то може да ни бѣде все таки единъ по-ясенъ образъ за ония хора и цивилизацията, която нѣкога е цѣвтѣла на загиналия материкъ, жителитѣ на които сѣ ж прѣ ж и в ѣ л и о н а я страхотна трагедия разиграла се между земята, водата и небето.

И дѣйствиелно такова туземно население открито при от-криването на самитѣ острови е било намѣрено главно въ Афри-канскитѣ острови, отъ испанцитѣ и наречено отъ тѣхъ Гуанче или Гванче, които тѣ побързали да унищожатъ а другата частъ отъ тѣхъ се примѣсило съ чуждѣ елементъ, тъй че днесъ е мно-го трудно да се намѣри и изучи чистия типъ Гуанче. Важни оба-че данни за тѣхъ намираме въ писателитѣ отъ XV и XVI вѣкове. Особено е важно съчинението на Цезаръ Вечели роднина на художника Тицианъ: „За древнитѣ и нови дрѣхы на разнитѣ части на свѣта“ снабдена съ рисунки отъ самия Таианъ. Тоя гипъ Гуанче даденъ тамъ прѣдставлява съвършенна прилика съ Американскитѣ типове: перуанци, мексиканци, флорианци и др.

Когато Испанцитѣ дошли въ Канарскисѣ острови тѣ били изненадани отъ факта, че туземното население отъ незапомнени врѣмена знаело писменостъ и изучавало астрономия. У тѣхъ сѣ-що билъ запазенъ култа на прадѣдитѣ, учението за задгробния животъ, балсамирането на труповетѣ, съ което се приближава-ли до древнитѣ египтяни. Земледѣлието у тѣхъ било въздигнато почти въ религиозенъ обрядъ. Тѣ знаели да правятъ музикални инструменти, обичали музиката, игритѣ и разнитѣ увеселения.

Самитѣ тѣ се смѣтали за потомци на древна благородна раса, и като откъснати отъ останалия свѣтъ, се считали един-ственото население на земята. Всички други народи споредъ тѣхното прѣдание погинали отъ нѣкаква страшна катастрофа, която опустошила цѣлата земя. Тѣ не държали, обаче, никакви лѣтописи, защото били убедени, че катастрофата ще се повтори пакъ и лѣтописитѣ ще изчезнатъ безслѣдно.

Гуанче много прилича отъ една страна на американцитѣ, отъ друга страна прилича и на египтенитѣ. Съ американцитѣ си приличатъ по външния си видъ, сѣщия почти езикъ, обичаи и на-чинъ на живѣене. Между тѣхъ и жителитѣ на о. Хайти сѣще-ствува много еднакви думи и географски названия.

По високия си културенъ животъ ацтекиѣ (Мексико) инки-тѣ (Перу) могатъ се сравняватъ съ египтенитѣ.

Нека направимъ едно малко сравнение между атланцитѣ и египтенитѣ. Хумболдъ билъ очуденъ отъ еднаквостта въ причес-ката на древноегипетскитѣ и мексикански жени. Женитѣ на нѣ-кой южноамерикански туземци и до сега носятъ съшитѣ жълти

фусти, тѣсни и прилепнали до краката, каквито сж носили нѣкога египтенкитѣ. И у ацтекитѣ, както и у египтянитѣ е запазено балсамирането, обвиването труповетѣ съ скъпи тъкани, погребаване на блискитѣ и робитѣ около гробоветѣ на царетѣ и пр. И у мексиканцитѣ, както и у египтянитѣ сжществуватъ пирамиди и свинксове.

Обрядътъ кръщаване на дѣцата е билъ застѣпенъ, както въ Египедъ и Вавилонъ, тъй въ Мексико и Перу, сжщо и една церемония, като причастие — единъ актъ останалъ отъ незапомнени врѣмени. Както Египтянитѣ и мексиканцитѣ сж почитали слънцето, луната и звѣздитѣ. Кланяли се сжщо и на едно божество: „вездесжщо, всезнающо, невидимо, безтѣлесно. Единъ единственъ Богъ на всѣко съвършенство“.

Споредъ Лордъ Кингсбери ковчегътъ или скинята, като свещенъ символъ се срѣща у много народи: Индия, Халдея, Азия, Европа, Гърция и всички келтски народи, и Мексиканцитѣ, Ирокезитѣ и Индицитѣ въ Мичоаканъ и Хондурсъ.

И по отношение на езика сжществуватъ интересни положения. Така напр. езика на Баскитѣ въ Испания нѣма никакво родство съ езика на другитѣ народи въ Европа, но напротивъ по строежъ много прилича на първобитния езикъ въ Америка.

Плонжонъ ето що пише за езика на Майя, цивилизацията отъ Юкатанъ. „Една трета отъ този езикъ, казва той, е чисто гръцки езикъ“. Още повече че въ азбуката на Маитѣ има 13 букви имащи много общо съ знаковетѣ на Египетскитѣ йероглифи означаващи сжщитѣ букви. — „Вѣроятно е, казва Плонжонъ, че първообразната форма на азбуката е била йероглифна“. Извѣсно е, че първи финикийцитѣ измислиха фонетичната азбука. Но въ Юкатанъ, е сжщо намѣрена фонетична азбука. Вѣроятно е че контакта съ нѣкоя далечна цивилизация отъ ония врѣмена е дало на финикийцитѣ условие да се запознаятъ, усвоятъ и разпространятъ фонетическата азбука.

По нататъкъ сж намѣрени много думи отъ еврейския езикъ които иматъ сжщото значение въ думитѣ въ една отъ раситѣ на Маитѣ, именно чепенекитѣ.

Намѣрено е сжщо и голѣмо сходство въ наречията на дивитѣ племена на островитѣ отъ великия океанъ.

— — — — —
Това сж по сжщественитѣ факти, които се намиратъ въ полза на атлантисъ. Но биха могли да се намѣрятъ още много други. Но и тия сж достатъчни, ако не да убедятъ, то поне да подтикнатъ къмъ нови изучавания въ тая насока.

Въ срѣдно американското плѣме Киче или Кунче сжществува слѣдната легенда за изчезването на Атлантида. „Водитѣ се издигали, казва тѣхната легенда, и станало велико наводнение, по високо отъ главитѣ на хората Гжста смола паднала отъ небето. И лицето на земята потъмнѣло и наченалъ дъждъ, дъждъ цѣлъ денъ, дъждъ цѣла нощъ. И се подигналъ голѣмъ шумъ надъ главитѣ и хората се нахвърляли на всички страни и се блѣскали въ мрака, обладани отъ отчаяние. Тѣ се скрили въ кжщитѣ си, а

кжшитѣ при събарянето си, ги завличали. Тѣ се качвали по дърветата, а дърветата ги отърсвали отъ себе си и ги отхвърляли надалечъ. Тѣ се завирали изъ пещеритѣ, но и пещеритѣ се срутавали надъ тѣхъ“.

Тѣй загиналъ Атлантисъ. Една тайна на морето и врѣмето. Една трагедия записана въ легендитѣ и приказкитѣ на племената.

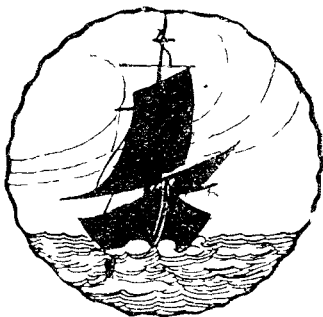
Атлантисъ загиналъ, загинала и четвъртата раса. Нейнитѣ послѣдни останки гаснагъ една слѣдъ друга. Послѣдното земетресение на Йокахама и Токио, Игалия, Гърция не е ли тревоженъ сигналъ.

Послѣдната Европейска война посочи, че нашата прославена прѣждеврѣмено цивилизация завършва своя тържественъ маршъ подъ свиркането на коршумитѣ и ударитѣ на орждията. Петата подраса на петата раса изживѣва вече своя залезъ. Може би за това се шепне между геолозитѣ, че Атлантическия океанъ е подмилъ терена на Франция и нѣкоя заранъ слънцето ще огрѣе само бѣлитѣ върхове на Пиринеитѣ и студениитѣ води на океана. Може би затова други геолози съ вътресителни погледи надничатъ въ загадъчния кратеръ на Везувий.

Въпроса за Европейцитѣ става още по обезпѣкоителенъ, като се има прѣдъ видъ, че вече улорито се говори, че къмъ западната страна на Америка отъ къмъ страната на Великия океанъ дѣното на морето се повдига, че даже на Американската земя вече сж се родили дѣца отъ нова раса.

Петата подраса на петата раса може би изигра своята роля. Тя разви студения конкретенъ умъ на човѣка, но загуби неговото сърце. Напразенъ е билъ зовътъ на Великитѣ учители на човѣчеството къмъ сърцата на хората. Малцина дадоха сърцата си на новъ животъ. Мнозинството остана глухо. Каменнитѣ сърца родиха жестоки души. И чудно ли е, че изгинаха милиони хора, че протекоха рѣки отъ кръвъ и сълзи, че милиони останаха слѣпи и сакати.

Само Вѣликитѣ души поглеждатъ съ усмивка къмъ синитѣ води на океана, кждѣто бавно, бавно земята се подава изъ морскитѣ дълбини да направи мѣсто чисто, измито отъ морската пяна на новата раса, може би по умна отъ сегашната, може би по добра. Зарята на една нова цивилизация изгрѣва на земния хоризонтъ. Новата раса може би носи загубеното човѣшко сърце изъ дълбинитѣ на океана.

Георги Сѣверовъ

СИНИ НОЩИ

I

ЛОТОСЪТЪ.

Въ една отъ свещеннитѣ рѣки цвѣтѣха лотоси. Снѣжно-бѣли цвѣтове се разтваряха единъ слѣдъ другъ, като че кацваха долитнали отъ нѣкъдѣ върху спокойно движещитѣ се води. Никой ги не събираше, никой се не радваше на тѣхъ, защото людетѣ бѣха записани въ труда на своя день. Лотоситѣ цвѣтѣха сами, и пакъ увѣхваха, а рѣката отнисаше надолу падналитѣ листи — — — — —

Прѣмина лѣтото. Лотоситѣ не цвѣтѣха вече. Тѣ скриха своя животъ въ сѣмето за идното лѣто, когато слънцето пакъ ще грѣе обилно, щедро. Водитѣ на свещенната рѣка захладѣха и носѣха вѣстъ отъ планината за прииждащитѣ дни на зимата. Слънцето се скри задъ облацитѣ, които буритѣ довлѣкоха и сѣкна пѣсенъта на птичкитѣ.

Настанаха часоветѣ на тѣжна, кжсна есенъ, когато окото дири пролука нѣйде въ небето, за да наиде малко радостъ — —

Наблизо край свещенната рѣка, бѣше палатътъ на младата царица. Тя тѣгуваше заедно съ птичкитѣ по отлитналитѣ лазурни дни, и унесена въ размисль гледаше въ далечината, кждѣто се губѣше срѣбърната ивица на свещеннитѣ води.

Царкинята си спомни, че тамъ въ водитѣ цвѣтятъ бѣлитѣ лотоси, и очитѣ ѝ се усмихнаха въ надежда. Скоро тя отиде до брѣга, но тамъ радостъта ѝ отново залѣзе, защото лотоситѣ не цвѣтѣха вече. Тая радостъ сѣкашъ я отнесе сѣтното прощално шедствие на птичкитѣ, сѣкашъ я етвлекоха водитѣ, заедно съ увѣхналитѣ бѣли листи, отъ цвѣта на лотоса.

А утрѣ? Утрѣ още въ зори шѣше да мине колесницата на избрания, който ще отmine за далеченъ пѣтъ, и когаѣо тя ще се покаже на прозореца за да му изпрати сѣтното привѣствие, на косата и не ще бѣлѣе цвѣналь лотосъ.

И младата царкиня се разплака край брѣга, защото лотосътъ бѣ знакъ за принца. Безъ него той не ще се върне обратно край водитѣ на свещенната рѣка и нивга тя не ще го види.

А младата царица знаеше ли въ часа, когато обѣща да му отвърне вмѣсто съ кратка дума, съ бѣль разцѣфналь лотосъ, че скоро ще настѣпи тѣжна есенъ и лотоситѣ ще скриятъ и сетниятъ си цвѣтъ? — — — Това не знаеше младата царица. защото любовъта и подсказваше свѣта, като вѣчно цвѣнала градина, и никога не и прѣмина мисльта че може да прѣстанатъ цвѣтоветѣ и нито единъ не ще остане до часа, когато колесницата на избрания съ своя трѣсъкъ ще събуди окото ѝ въ суринния часъ.

Сълза се отрони отъ окото ѝ, защото съ лѣтѣжътъ на сѣ-

тниятъ керванъ на птицитѣ, отлиташе и скритата надежда за радостта, която щѣше да и подари идващия день. — — —

Сждбата и отне туй, което и донесе, защото сѣтниятъ цвѣтъ на лотоса прецвѣтъ, и водитѣ го носѣха къмъ морето, отъ кждѣто се ражда и кждѣто залѣзва мигътъ на щастieto. — — —

Водитѣ на свещенната рѣка шумѣха съ шепота на тайнствено сказание. Слънцето се готвеше да зайде задъ далечнитѣ планини на западъ, а младата царица плачеше свела глава надъ блискащитѣ води, и не сѣщаше нито хладътъ, нито настѣпващата нощъ. Тя мислѣше за залѣза на своя день, и живота бѣ и противенъ, чуждъ.

Една отъ най-едритѣ звѣзди бѣ изгрѣла вече на небето. Отъ планината завѣ хладенъ вѣтръ. . .

Когато царицата вдигна глава и хвърли безнадежденъ погледъ за сѣтенъ лѣтъ въ тъмнитѣ води на рѣката, тамъ близо до брѣга видѣ да се бѣлѣе нѣщо. Тя повдигна рѣснитѣ на своитѣ очи и видѣ разцвѣналъ лотосъ. Сънъ ли бѣ това, или бѣ истина? Нима утрѣ въ ранния часъ на новия день той ще се бѣлѣе на коситѣ ѝ и ще извика усмивка да устнитѣ на оня, който щѣше да събуди спящитѣ съ гърмътъ на своята колесница? — — — Ржката и се протѣгна и тя откъсна желаниа цвѣтъ, що разтвори въ хлада своитѣ бѣли листа, за да умрѣ, прѣди да умрѣ радостта на малката царица. Дали той чу молитвата, дали разбра тжгата? Кое го накара да разкрѣхне бѣлия цвѣтъ, що трѣбваше да скрие за идното лѣто? Не знаеше ли той, че ще умрѣ безъ друго въ студената нощъ, прѣди да види изгрѣва на слънцето? Дали разплаканото око на младата царица го призова за краткиятъ животъ, за жертвата?

Велика тайна!

По коя рѣка не цвѣтятъ лотоси!

Кой разбира тайната на жертвата?

Кой знае защо умиратъ тия, които още не сж познали насладата или отровата на шумния день? Сигорно нѣкакъвъ върховенъ, непознатъ на другитѣ човѣци мигъ, ги призовава къмъ кладата на жертвата.

Въ тоя мигъ не е ли скрита вѣчността?

Не се ли недрятъ въ него трѣпети, цѣната на които надвишава цѣната на всичкитѣ, прѣпѣлнени съ праздна суета земни часове? — — —

Въ коя ли рѣка не цвѣятъ лотоси! Но рѣдко сж тия, които разтварятъ снѣжнобѣлитѣ си листи въ късната смразена есенъ и умиратъ слѣдъ мълко прѣди да умрѣ една чужда радостъ

Велика, свещенна тайна!

Отдайте тиха хвала дълбоко въ душата си къмъ тия що умиратъ рано, както лотосътъ въ късната вечеръ на есенъта. Тѣ не сж отъ тоя свѣтъ. Те сж дѣца родени подъ знака на жертвата.

Коя уста ще дръзне да каже че безумецъ е тоя, що гине марцина за чуждитѣ сълзи. Тоя що прѣценява, познава ли великата наслада на краткия мигъ прѣди смъртъта?

Умиратъ ли тѣ? Не шѣпнатъ ли за тѣхъ шумливитѣ води на свещенната рѣка? За кого припѣва тжженъ напѣвъ стариятъ бу-

какъ въ планината? Колцина иматъ отворено ухото си, да чуятъ тая дивна, тайна пѣсень! — — —

Блѣдата трептяща ржка постѣгна, откъсна цвѣтътъ на жертвата и го притисна до гърдитѣ си, кждѣто биеше сърцето наранено вече съ сладостното прѣдчувствие на радостта. Бѣлиятъ цвѣтъ на лотосътъ усѣти топлото дихание на устата, която, шепнеше слова на благодарностъ. Той разбра въ това дихание нѣщо повече отъ радостта на лѣтото, отъ което се отказа, съ своята драговолна жертва. Лотосътъ разбралъ бѣ тайната на скрититѣ слова, които мъдростта бѣ изрекла прѣди въкове — — —

Царкинята се загуби въ мрачината — — — — —

На ранния часъ на утрината, когато изтока трѣптѣше въ синкаво сияние, готово да се позлати отъ приближаващото слънце, една колесница прогърмя като стихия и едно безшумно привѣтствие я отпрати по далечния ѣ пътъ. Една царска глава въ полудрача, накичена съ цвѣтъ отъ бѣлъ, разцвѣзналъ лотосъ бѣ обърната къмъ мѣстото, кждѣто се загуби тя — — — — —

Наблизо течеха водитѣ на свещенната рѣка. Тѣ отиваха надолу по своя вѣченъ пътъ — къмъ морето, и шепнеха къмъ слънцето неспирната си пѣсень за ония, които знаятъ да умиратъ, прѣди да умрѣ една чужда радостъ! — — — —

II

ИЗБРАНАТА ЗВѢЗДА

Всѣки има една избрана, царствена душа, която чака въкове да се завърне странникътъ.

Безброй звѣзди блѣщукатъ на небесния сводъ, но еднасамо трѣпти съ познатъ привѣтственъ пламъкъ. Окоето дълго, замечтано я гледа, изпраща я дори до заника на западъ, а душата приема нейното далечно привѣтствие, защото тя е нейната звѣзда.

Посрѣдъ безчисления рой на небето, видѣхъ една блѣщуща съ кротъкъ, привѣтственъ блѣсъкъ звѣзда, и стори ми се, че тя се нарича избраната. Видѣ ми се като едно дълбоко, хубаво око, което иска да надникне въ душата ми. Милиарди очи ме гледаха отъ висината. но едно око е което ме вижда, едно око е това, което събужда у мене трѣпкитѣ на върховна радостъ!

Като малка, прѣлѣстна царкиня срѣдъ своята свита, трѣпка нейниятъ пламъ, и ме зове безгласно отъ дълго врѣме къмъ волния просторъ.

День и нощъ лѣти ми мисълта къмъ чистия неземенъ ликъ. Къмъ нея отлита и мойта пѣсень, за да я догони въ безкрая, защото съ въкове се не изхождатъ пжтищата ми до нея — —

Защо се запрѣ окоето ми на тебъ, звѣздице саяна? Не грѣеха ли въ мойта нощъ безброй звѣзди на свода? Ничия ржка ми не показва твоето мѣсто въ часа, — сама душата те позна, защото ти си звѣздата, що отколѣ дира.

Далече си отъ мене. Едва едничъкъ, тънъкъ лжчъ пронизва окоето ми, но азъ живѣя вече въ твоего синьо царство, и сжни-

щата ми донасятъ чудни вѣсти зарадъ незнайната ти хубость.

Ти си царкиня знамъ това, макаръ и най-старателно да скривашъ своя царственъ санъ въ блѣдо-синкатата точка на небето. Моитѣ уста не ще да дрѣзнатъ да назовятъ свещенното ги име, догдѣто самъ не изгоря въ огъня на своята мжка, да се прѣвърна въ него, и да стана достоенъ зарадъ тебъ.

Хубава царице, ти чакай ме.

Когато дойде день да литна къмъ тебъ съ крилата на моя устремъ, тогава вече ще бжде готово окото ми да види твойта царска хубость. Сега съмъ още тукъ, и готвя кладата за огъня на своята мжка, кждѣто сърцето се прѣвърща въ вѣчно свѣтящо кандило. . . .

Ти чакай ме царице отъ небето. Сега кова азъ своя мечъ. Не чувашъ ли понѣкога звънътъ на наковалнята, на която мнозина прѣди мене сж въртели тежкия чукъ? Тѣ сж прѣминали напрѣдъ въ своя пжть, но звънливото и многократно ехо още чувамъ да кънти въ широкия свѣтъ, като вѣсть за тия що се раждатъ втори пжть!

Двуострия мечъ на своя духъ самъ кове всѣки за себе си. Земята трѣпне въ скрита майчина радостъ и гаснѣщитѣ искрици отъ удара врѣхъ начервеното желѣзо шепнатъ мигновени приказки:

„Два пжти се ражда човѣкътъ. Веднажъ подъ напора на живота, що се събужда въ утробата, и други пжть подъ усмивката на любовта, когато цѣлата вѣчностъ се сбере въ единъ мигъ!“

„Както младенецътъ приема първитѣ лжчи на слънцето, които ритъмътъ на младото сърце разпраща по всички клѣтки, така родениятъ изново въ своя духъ, приема вѣчната видѣлина съ ритъмътъ на своето разпалено сърце.“

„Дѣтето брани майчината кжща съ своята любовъ, а ти когато се родишъ изново въ своя духъ, ще бдишъ за името на Оно го ва, което ще ти пришепнатъ невидими уста въ ранната утрина на твоя день!“

„Нѣжна майчинска ржка поглажда кждрицитѣ на младенеца, и нейната тиха пѣсенъ донася сънътъ на очитѣ му. Крило на мощна, бѣла птица е ртзперено надъ прѣкрасната глава на родениятъ въ свѣтлината, и милиони очи бдятъ надъ него, заедно съ окото на неговата избрана звѣзда.“

— — — Далечна царкиньо, ти чакай ме. Сега градя азъ своята съкровищница кждѣто ще оставя бисерниятъ даръ отъ твоята ржка. Не е простено да я не приготвя, защото не всѣко мѣсто е достойно за скжпия ти даръ.

За тебе сж мигъ вѣковете, защото си царица въ небето, защото нѣма сѣнка твойто царство и врѣмето се не мѣри както тука на земята.

Царице свѣтла. Четири морета ме дѣлятъ отъ тебе, но мене ли ногата на странника прѣзъ тѣхъ, той става достоенъ за твоя царственъ погледъ и за словото на твоитѣ уста. Сега си тъй далече! Като свѣтло, синкаво око, пълно съ тайна трѣпкашъ срѣдъ безчисления рой на звѣздитѣ, и погледътъ ми дири твоя

тънъкъ лжчъ, що се пронизва до душата ми.

Ти чакай ме.

Сега азъ готвя кладата на собствената моя мжка. Мечътъ си кова за дълъгъ пжтъ прѣзъ четири морета. Не чувашъ ли понѣкога звънътъ на наковалнята?

Ти чакай ме. Прати ми заедно съ синкавия лжчъ и твоето привѣтствие далечно. Нека сжницата ми донесътъ усмивката на твойта кротка радостъ и тя да бжде талисманъ въ тежкитѣ, неслучни часове на моя пжтъ! . . .

Ти чакай ме царице свѣтла.

.

Защо се спрѣ окото ми на тебъ? Не грѣха ли на небето въ мойта нощъ безчислено звѣзди? —

Душата ми сама те позна. Ничия ржка ми не посочи мѣстото на твоя чуденъ блѣсъкъ въ часа. Окото само прѣсрѣщна твоя взоръ отъ висинето . . .

Царкиньо свѣтла, ти чакай ме.

*

III

ВЪ МЪЛЧАНИЕТО НА СИНИТѢ НОЩИ

Ти си отъ Либанъ, азъ отъ студения сѣверъ

Въ раннитѣ дни на твоето дѣтство, може-би сж извикали сънътъ на очитѣ ти съ приказки за далечната, ледена страна, кждѣто въ синята нощъ блѣсти бисерътъ на „Короната“ като вѣрно, любящо око — — — И азъ си спомнямъ какъ приказкитѣ на моята стара майка извикваха сънътъ на очитѣ ми. Тия приказки пришепнати въ нощта, срѣдъ бѣлото, студено мълчание, разказваха за югътъ, кждѣто очитѣ горятъ съ огънътъ на пладненъ пекъ. Тѣ разбудиха у мене първитѣ трѣпки, първиятъ копнежъ за далечната страна. — — —

Когато станахъ по голѣмъ и доста жилавъ за живота, моряцитѣ ме взеха на чудноватъ корабъ съ бѣли платна, когото вѣтроветѣ веднажъ напжтиха надолу по морето — — — Азъ нищо не искахъ тогава. Очитѣ ми жадно гледаха това що възкрѣсваше въ хоризонта, ми се струваше, че отивамъ въ новъ, непознатъ свѣтъ — — —

Сърцето ми тогава не бѣше още натжжено за блѣска на бѣлата земя, и отъ устата ми не бѣше излѣзла въздишка по зарящето, бисерно око на „короната“.

.

Корабътъ лѣтѣше къмъ широкия хоризонтъ. Очудени плувци издадече го поглеждаха, като че виждаха бѣло, запжтено видѣние. . . . , . . .

На бродящия корабъ порастнахъ, и старитѣ моряци направиха отъ мене вѣчно бродящъ пилигримъ. Тѣ ме заспиваха, будѣха ме съ своигѣ волни пѣсни, въ които звучеше воятъ на сѣвернитѣ бури. Понѣкога ми се усмихваха дружески и мило, за

да внесатъ молко радостъ въ строгата и тежка орисъ на плувеца.

Единъ день рѣката ми хвана кормилото на плуващата, бѣла птица, и азъ скритомъ дадохъ свещенъ обетъ, че моятъ пжтъ ще бждатъ широкитѣ морета.

Животътъ си прѣвърнахъ на приказка. Па не е ли животътъ самъ по себе си приказка? Защо е трѣбно да завърши въ скука земния дѣлъ, що е отрѣдила вѣчността? Не е ли по-добрѣ да виждатъ безуменъ чудакъ въ тебе, заради неспирния набѣгъ по нѣщо, което нѣма цѣнность за еснафа, отколкото доволенъ, ситъ трупъ, що бавно мрѣ въ нищетата?

О, разбира се. Не бихъ нито секунда далъ отъ врѣмето на моята мжка, за всичката поврѣхистна и сита радостъ на она, що незнае нейната тайна сила. Не далъ бихъ за нея нито секунда и отъ часа, когато слѣдъ дълго чакане, прѣдъ окото се покаже ивица земя на ново, непознато царство, въ което зачудени очите срѣщатъ като пришлецъ едва ли не отъ други свѣтове.

Това научихъ отъ живота. Това е моятъ дѣлъ. Защо?

Не стигнаха ли тишината и бѣлата чиста прѣлѣстъ на сѣверната земя, та очитѣ ми наченаха да виждатъ сжнища за югъ? Коя уста ми нашепна тайно примамливо слово, та день и нощъ не наидохъ миръ, до гдѣто не нарекохъ мои братя смѣлитѣ плувци? Кого дирехъ?

Отвѣтъ ми не испрати никой. Попжтни вѣтрове само ми помагаша и единъ день показа се ивицата суша къмъ която ме притегляше незнайна сила. Ржката ми отправи кормилото натамъ.

— — — — —

Не стигатъ думитѣ за хубостъта що видѣхъ. Тамъ всѣко дърво, всѣки камъкъ, всѣка трѣва знае нѣщо и го шѣпне въ нощъта. Отнесохъ безброй спомени въ душата си за нея. Запомнихъ всѣка палма, всѣки изворъ що видѣ окото ми. Свистѣтъ на вѣтъра запомнихъ, сочните плодове и приказкитѣ подъ тъмно-синоето небе.

Слънцето ѝ още грѣе въ менъ съ пладнешка сила, а зеницитѣ на двѣ очи неспирно ме гледатъ въ дългитѣ мълчаливи часове на сѣверната нощъ! . . .

За тѣхъ ли бродихъ азъ?

За тѣхъ ли ме брулеше жестоко вѣтърътъ на морето? За тѣхъ ли се прѣвърна ржката ми на камъкъ да стиска вѣрното кормило? Зарадъ тия двѣ очи ли азъ оставихъ блѣсъка на диаманта що краси короната на сѣверъ?

Тая ли зеница бѣ сетниятъ оазисъ на моятъ пжтъ?

Южна земя. Твоитѣ сказания ми дадоха нова сила, нова мощъ, азъ искахъ да ги слушамъ непрѣстанно, вѣчно, — да се стоя въ чарътъ, що закриватъ рѣснитѣ на твоето пламенно око но погледа на мойтѣ братя—сѣвернитѣ пилигрими ме призова, защото попжтни вѣтрове издуваха платната.

Ти си отъ Либанъ, азъ отъ студения сѣверъ.

Колко морета ни дѣлятъ, какви високи планини издигнали

чела въ небето ни прѣбраждатъ, но пакъ при мене е душата ти и твоятъ погледъ, като неразгадана гатанка.

Защо не съмъ стрѣла да литна!

Защо не съмъ въ струитѣ на сѣвернитѣ вѣтрове, които стигатъ тамъ като лекъ зефиръ що шѣпне изъ листьята на пѣстритѣ градини, що милва рѣснитѣ на окото ти!

Защо не взехъ чаровниятъ, примамливъ взоръ, защо при него не останахъ? Защо го не закрихъ въ безднитѣ на широкото море, както тия що хвъргатъ бисеритѣ на морското дѣно, за да ги не види друго око?

Но очитѣ на моитѣ братя ме погледнаха, и трепетътъ на свѣтлия елмазъ на короната ме призова за размисълъ въ синята нощъ — — — — —

Отново стигнахъ бѣлата земя на моята духовна родина. Чакамъ деньтъ, когато пакъ ще ме повикатъ вѣчно бродящитѣ, свѣтли пилигрими.

Сега съмъ самъ въ нощта и мисля.

Да бѣхъ стрѣлата, която гигантския лѣкъ на „стрѣлѣца“ опжваше, щѣхъ да прилѣтя за мигъ въ твоя цвѣтенъ домъ и щѣхъ да те намѣря. Да бѣхъ въ струитѣ на студенитѣ вѣтрове, що стигватъ като лекъ зефиръ, бихъ погалилъ рѣсницитѣ на твоитѣ очи. Азъ виждамъ ги прѣдъ мене. Въ тѣхъ чета единъ въпросъ. Тѣ ме гледатъ непрѣстанно въ нощта, като че вслушани въ полярното мълчание.

Ти си отъ Либанъ, азъ отъ студения сѣверъ.

IV

РЕАЛНОТО

Раждаме се и живѣемъ въ измамата, за да откриемъ Великата Реалность. Врѣмето и пространството закриватъ истината отъ насъ, и ние цѣлъ животъ бродимъ като скитници, за да найдемъ слѣда отъ нейната стѣпка . . .

Ние сме свикнали да диримъ Бога въ пустото и блѣскаво тържество на култа, диримъ го въ славата, въ трѣсъка на урагана, но никога не се спираме тамъ, където е Той — въ скромнитѣ и тихи часове на смирението, въ усмивката на малкитѣ дѣца, и въ тихия гласъ що ни подсѣща за вѣчността въ часоветѣ на страданието . . .

Диримъ Бога въ необятнитѣ далечини и тогава, когато Той седи редомъ до насъ, и ни приказва съ устата на ония, които иматъ пробудени душитѣ си за Него.

Ние диримъ да разрѣшимъ тайната на звѣздитѣ, когато още не сме рѣшили тайната на житното зърно, което ни храни. Когато разумѣемъ Великото, което се нѣдри въ зърното, тогава звѣздитѣ сигорно ще ни разкриятъ своята загадка, и тѣхниятъ езикъ ще стане разбираемъ, близъкъ . . .

Мждростъта, която катадневниятъ животъ ни дава е сжщата оная, която лежи заключена въ тайнитѣ писания, но ние никога

не ще отключимъ тая дълбока загадка, догдето не отключимъ сърцата си за Божията радостъ

— — — Живѣемъ въ измамата на врѣмето, но животътъ самъ не е измама, защото една Велика Реалностъ се нѣдри задъ сѣнкитѣ на прѣходната и прашна дѣлничностъ. За нея се раждаме, за нея сж направени безчисленитѣ свѣтова въ безкрая . .

— — — Дѣтето знае ли защо се учи? Кому е нужна неговата мжка, когато срича върху буквитѣ на първата си книга? Разбира ли то нуждата отъ тая мжка и строгото старание на учителътъ си, прѣди да доиде деньтъ, когато то свободно ще чете?

Така е и съ нашата мжка, и съ нашата радостъ въ великата школа на живота

На земята има и страдание и радостъ. Въ скръбта си ние недоволни хулимъ „жестокия“ Богъ що ни я праща, а забравяме за Него въ часоветѣ на нашата радостъ.

Богъ е радостъ, която просиява като видѣлина въ мрака на скърбитѣ, а скръбта е туй, което ни подготвя зарадъ радостта

Тия които не разбиратъ тая тайна на живота, наричатъ го сънь, защото виждатъ понѣкога измамата, но не виждатъ реалността, която е преплетена съ нея.

Водитѣ на рѣката текатъ неспирно надолу, прибиратъ въ себе си всички притоци, и бързатъ да влѣзатъ въ океана. На гледъ неясно е, защо забързани водитѣ се стремятъ въ своя неспиренъ ходъ? Но това сж сжщитѣ води, които извършватъ голѣмия кржговратъ отъ небето до земята, сжщитѣ, които напояватъ плодороднитѣ долини и ниви. Тѣ хранятъ и охлаждадатъ живота по всичката земна твърдь

И нашия животъ протича като водитѣ на шумливата рѣка: и ние правимъ нѣкакъвъ огроменъ кржговратъ отъ небето до земята, за да хранимъ посѣтитѣ зърна въ нѣкоя отъ Божиитѣ ниви, които срѣщаме по своя друмъ за вѣчността

Ние се раждаме въ свѣта на измамата и като друмници далечни, цѣлъ животъ търсимъ стѣпка отъ Великата Реалностъ.

V

ЕСЕНЬ

Вървя въ градината измежду позлатенитѣ дървета. Есенна тишина. Прѣзъ нея се промъква шепота отъ падащитѣ листи — пожълтѣли, блѣдни. Студеното привѣтствие на зимата ги срази съ своето дихание въ нощта — — — На утрината топликътъ ги огрѣ за сѣтенъ пжтъ, и първото листо, бавно люшкайки се, падна на земята.

Отъ тоя часъ наченаха едно слѣдъ друго да капятъ посърналитѣ листи, откъснати отъ живота, що се струи въ дънера и гранкитѣ на дорвото.

— — — Всѣка есень падатъ тѣ така, — умиратъ казватъ хората.

Тая есень листитѣ за мене не умрѣха. Въ бавниятъ имъ

тжжонъ лѣтежъ къмъ земята, азъ не видѣхъ смъртъта. Смъртъта бѣ прѣминала. Тя бѣ студената цѣлувка прѣзъ нощъта. когато зимата изпрати своитѣ ледени вѣстители.

Смъртъта не засѣгна живота на листитѣ. Той остана въ гранкитѣ на якото дърво. Тя ги откъсна само, за да помогне на живота що ги чака долу въ земята, да ги прѣобрази за новия имъ пжть — — —

Листата падатъ съ тжженъ шепотъ, политнали въ своя краткъ пжть —отъ гранкитѣ до влажната земя. Но въ това блѣдо шествие, не видяхъ азъ смъртъта, защото тя е само мигъ въ вѣчниятъ животъ! — — — —

— — — Вървя въ градината помежду животѣ човѣци. Срѣщамъ погребално, тжжно шествие — краткъ пжть отъ къщата до гроба. Студената цѣлувка на смъртъта откъснала е листъ отъ дървото, а то политнало е да падне на земята.

Тжжна пѣсенъ доизпѣва пѣсенъта на краткото гостуване. Но смъртъта не засѣгна живота. Той остава въ гранкитѣ на вѣчността, отъ кждѣто ще се изяви отново пакъ въ формата, която Великиятъ Майсторъ ще му приготви отъ земята — — —

Есенна тишина. Прѣзъ нея се промъква тихия шепотъ на падашитѣ листи, но въ това кратко, блѣдо шествие, азъ не видѣхъ смъртъта.

Смъртъта е само мигъ въ безкрая на живота! — — — —

Да намѣримъ истинския Лѣкаръ

Окултенъ ученикъ, които отстъпва отъ пътя на учението, не е стѣпвалъ още на този пътъ, а само си е мислилъ, че е на него; обществитието, което се разтурва, не е сѣществувало; кое и да било общество, группировка или индивидъ, щомъ не сж успѣли да прокаратъ поне единъ лжчъ отъ свѣтлина между небето и земята, между Бога и човѣка, която свѣтлина да укаже възможния изходъ къмъ по-устойчивъ, миренъ и свѣтълъ животъ — не сж работили съобразно принципитѣ на възвишения животъ и въ тѣхъ е вземалъ надмощието принципа на личното благодетелствуване.

Че сѣществуватъ знание, което е само заучено, и такова, което е опитано, мнозина знаятъ, но малцина сж провѣрили. Не че тѣ не искатъ да опитатъ, но не могатъ, по простата и естествена причина, че границитѣ на тѣхната сегашна възможност на проява въ тази област не се простиратъ чакъ до тамъ. Въ бъдещето, тѣ ще се издигнатъ до това положение, а идящите слѣдъ тѣхъ ще заематъ тѣхното мѣсто, и така човѣкъ ще слѣдва своя безконеченъ пътъ и развой. Всѣки, съ идването си да живѣе на земята, носи съ себе си своето малко или голямо съкровище съ способности и сили, които по микроскопическа частица е събиралъ, работейки прѣзъ вѣковетѣ, на своето минало, като цѣлтъ на неговото сегашно идване е да обогати своето съкровище. Прѣимуществото на тѣзи ученици които истински живѣятъ въ това учение е, че тѣ не се връщатъ назадъ. Онѣзи вътрѣшни усилия, които тѣ сж правили въ борбата за самоусъвършенствуването малко по малко раздиратъ мрачнитѣ прѣдѣли между Бога и тѣхъ; душата имъ започва съ радостенъ трепетъ да долавя прикосновението на Божествениятъ Духъ, започва да нагласява отношенията си съ Него и да разбира по дълбоко истинския смисълъ на живота. Тѣзи тѣхни усилия сж като единъ резервенъ капиталъ, чийто прѣдназначение е да ги подпомогне въ труднитѣ моменти на вътрѣшни духовни стѣлкновения. И когато земнитѣ съблазни, съ своя измамливъ външенъ блясъкъ се разкриватъ прѣдъ очитѣ на ученика; когато, притиснатъ отъ суровитѣ незгоди на условията и тъмнитѣ влияния на зли сили той се почувствува отслабналъ, тогава идва Божествениятъ Духъ, не строгъ, не изобличителенъ, а благъ, свѣтълъ и могъщъ и бащински подпомагайки го, буди у него най-съкровенитъ чувства на признателностъ и умиление.

Онѣзи хора, които ще признаятъ духовния произходъ на човѣчеството и ще се обърнатъ къмъ Бога, тѣ сж се родили такива, дошли сж съ тази подготовка, а не сега да ставатъ такива. „Моитѣ овце чуватъ и познаватъ гласътъ Ми и Ме следватъ“, казва Христосъ.

Отъ паметивѣка Божественото съзнание работи неуморно, търпѣливо и разумно за издигането на човѣчеството. Въпрѣки че хората отричатъ, или най-малкото, нито помислятъ за това,

все пакъ, безъ тази дѣйность, безъ тази свѣтлина, човѣчеството би потънало въ още по-непрогледенъ мракъ и условията на живота би станали много по-тежки. Човѣкъ е едно неблагоприятно същество. Когато всичко му върви на добръ, той нито се и сеща да бже благодаренъ на Бога за това, а когато го постигнатъ нещастията, тогава като че по се досеща, но за да изкаже своитѣ негодувания и да проклѣна.

Като сътрудникъ въ работата на това Божествено съзнание може да бже всѣки, който е влѣзалъ въ връзка съ него и между неговата воля и волята на това съзнание съществува пълна солидарность. А тази солидарность на волитѣ ще потвърди думитѣ, че човѣчеството трѣбва да има само единъ учителъ — Христосъ. Ограничени въ тѣсния кръгъ на своята лична воля хората лесно попадатъ подъ зѣблуждения и малко по малко загубватъ прѣкото сношение съ първоизточника на живота. Човѣка, въобщо, е зависимъ и не може да се прояви самостоятелно. Или къмъ злото или къмъ доброто той ще трѣбва да прилѣе даденитѣ му енергии. Разликата седи въ това, че въ доброто човѣкъ знае, че има извънъ себе си сътрудници, които работятъ съ него и го подпомагатъ, а въ злото той не знае, че тъмни демонични сили го тласкатъ къмъ прѣстѣпления; учатъ го да мисли и говори, че е самостоятеленъ и независимъ и подпомагатъ развитието на порочнитѣ склонности у него.

Въ всѣки случай, човѣкъ трѣбва па бже по-скроменъ, дори много по-скроменъ въ мнението си, че той е успѣлъ да допринесе нѣщо за повдигането и колтурното развитие на човѣчеството, или на дадено общество, или, най-малкото на даденъ индивидъ.

Въ същность, работата на човѣка въ това отношение седи въ много малко. Често пжти, кажешъ нѣкому само нѣколко думи, той се въземе, подигне се, закрепне и поеме нагорния пжтъ къмъ самоусъвършенствуване. На други, ти си говорилъ многократно; съ много примѣри въ твоятъ животъ си искалъ да го накарашъ да види, че има единъ другъ начинъ на животъ и взаимоотношения — по добри, по-приятни и по-полезни за самитѣ насъ, но той не се е промѣнилъ, ако ли не дори и да се е опѣналъ да се подиграе и използува твоята доброта и услужливость.

Прѣди да дойде до насъ този, на когото ние трѣбваше да кажемъ тѣзи нѣколко думи, той е билъ наблюдаванъ и ръководенъ отъ възвишени духовно-интелегентни същества дълго врѣме (защото за да се ръководи еволюцията на човѣчеството се изисква голѣма интелигентность) и слѣдъ това той е дошълъ при насъ за да дадемъ и ние каквото можемъ, което, колкото и малко все пакъ е една доста важна работа. За по-голѣма яснота ще приведа едно сравнение. При прокопаването на Панамския каналъ когато останалъ вече само единъ малкъ кжсъ земя, който прѣчелъ за сливането на давата велики океана, поискали да доставятъ удоволствието на главниятъ инженеръ щото тоя той да го направи. Минирали този кжсъ земя и прокарали електрическитѣ жици до кабинета му. Само единъ бутонъ натисналъ той и работата

се свършила. Да, но докато дойде работата до натискането на този бутонъ, колко души работници и колко дни по редъ е трѣбвало да вдигатъ и слагатъ своитѣ копачи!

Неще и дума, че въ своя стрѣмежъ да обнови и издигне своя животъ човѣкъ срѣща доста трудности и прѣпятствия, както сѣмето, докато види слънчевитѣ лъчи. Човѣкъ си има стари връзки и навици съ които не лесно се ликвидирва, а малко по малко. А къде въ сжщностъ нѣма страдания? Тукъ въпросътъ е да се знае, какъвъ е крайния резултатъ отъ страданията: дали тѣ ни озлобяватъ и смѣкватъ, или ни вразумяватъ и подигагъ. Да се слиза по наклонената плоскостъ къмъ все по-голѣмо и по-голѣмо духовно обѣдняване на прѣвъ погледъ като че ли е полесно. Въ сжщностъ обаче, духовното заслѣпление е много по-мжчно поносимо. Страданията и мжнотиитѣ сж по-голѣми при по-голѣмъ духовенъ упадѣкъ. Когато човѣкъ, съ крайцеца макаръ на своето духовно око види и почувствува красотата и величието на този миренъ и плодоносенъ животъ на братолюбие, той вече е готовъ на по-голѣми жертви и понася съ по-голѣма готовностъ страданията и мжнотиитѣ. Въ единъ циркъ, запримѣръ, имало единъ слонъ, когото всички обичали защото проявявалъ доста голѣма интелигентностъ. Той, обаче, започналъ постепенно да недовидва като се имало опасностъ да дойде до пълна слѣпота. Мнозина безполезно го лѣкували. Най-послѣ идва единъ човѣкъ, който се наелъ да го излѣкува. Сипва му той въ едното око малко прахъ, но това причинило на слона такава силна болка, щото той започналъ лудо да тича и изпотрошилъ всичло по своя пжтъ. Всички, обаче, съ радостъ констатирани, че той прогледналъ съ лѣкуваното си око. Искало имъ се при това да му излѣкуватъ и другото, но се чудили какъ ще се покаже този лѣкаръ прѣдъ слона. Рѣшаватъ се най-послѣ и го извикватъ. Но какво било тѣхното очудване, когато слонътъ, като видѣлъ този човѣкъ, отишълъ право при него, колѣчичилъ и чакалъ най-смирено да му сипятъ отъ този целебенъ прахъ. И когато му сипали той нито тичалъ, нито чупилъ нѣщо, а понесълъ мжжки това и така прогледналъ напълно. Та така е и съ насъ. Когато ни срѣщне Христосъ, той ще ни даде отначало нѣкои горчиви правила, и ние може да се посърдимъ, но послѣ ще се радваме на добритѣ плодове отъ тѣхъ.

И така нека всички, които чуватъ и познаватъ гласа на този добъръ Лѣкаръ, който ни обича, и е готовъ винаги да подпомага нашето изцеление — да отидатъ при Него. Единственъ Той приглеждава онѣзи целебни билки, които сж въ състояние да оздравятъ болнитѣ умове и сърца и така да бждатъ всички годни да заживѣятъ единъ по-разуменъ и щастливъ животъ.

Д. Стояновъ.

Стека

СЪЗНАНИЕТО

Съзнание значи обхващане на нещата с ума или сърцето.

Съзнанието е тоя чуденъ процесъ на душата, когато тя може да се вглежда въ нещата, които я обикалятъ, да разглежда тѣхнитѣ съотношения, да опредѣля разумно тѣхнитѣ мѣста, по известенъ планъ. Съзнанието разполага съ капиталъ, паметъта, и си служи съ него, когато почне да действува. Чрезъ съзнанието човекъ проумява тайнитѣ на природата, нагажда се споредъ нейнитѣ благоприятни условия и избѣгва врѣднитѣ. Чрезъ съзнанието човекъ е станалъ господарь на природата.

Минералитѣ сж безсъзнателни. Въ растенията има голѣма доза отъ това качество, което имъ дава възможность да избиратъ това, що имъ е нужно, да се приспособяватъ къмъ условията, да даватъ своитѣ различни, тѣй чудни форми, но то е още близко до безсъзнанието на минералитѣ и още по-близко до подсъзнанието на животнитѣ.

Душевниятъ животъ на животното е рефлексенъ. Дълбоко разбиране на нѣщата нѣма, замисляне върху сжщината, причинно-последствията нѣма. Колкото по-отдалеченъ е рефлексътъ, толкова по-интелигентно е животното. Така се срѣщатъ животни съ почти човешка интелигентность. Но все пакъ съзнанието е качество само на човека.

Но съзнанието еволюира. Въ паметъта се натрупватъ толкова много факти, че душата става сжщинска малка вселенна. Съзнанието вече се размѣства отъ външната природа, въ своята собствена вселена; то може вече да се нарече самосъзнание. Последното разглежда, анализира, проучва всички положения на душата. То проверява естеството на всѣка мисль: откъде иде и на къде води. То скоро разбира, че както въ външния свѣтъ има бурени и плодonoсни растения, така и въ душата не всичко е доброкачествено. То преоценява всѣка мисль, изчиства плевелитѣ, насажда добри, плодonoсни растения, разхубавява градината на душата и я полива. При тая работа, еднакво трудна, както и работата въ външната вселенна, човекъ изпитва сжщо така и скърби и радости. Той скърби, когато вижда нѣкой трънь, бодилъ, коприва — нѣкое лошо, нечисто желание, нѣкоя завистъ, нѣкоя злоба, нѣкоя гордость, нѣкое полакомяване и се радва, когато погледне, какъ никнатъ цветята на любовта, какъ вчерашния врагъ е почувствувалъ като братъ, какъ сърцето се е отворило въ една благодарность за хлѣба, за водата, за въздуха, за слънцето, какъ нови знания се нареждатъ до старитѣ.

Но душата и тукъ не спира. Тя почувства своята реалность, реалностьта на злото и доброто, тя се навдига до неговия изворъ, до изворитѣ на живота: животворящи извори, покачени на високи планини, до които се достига съ страшни усилия. Душата търси основата, причината, Майстора на природата, за да му се

радва и благодари. Тя се рови съ разкрилена мисъл между звездитѣ, гдето сжиятъ Майсторѣ е подредилъ въ чуденъ порядѣкъ гигантитѣ, милиарди слънца и вселенни, та съзерцава милиардитѣ мирове въ капка вода, гдето Богъ е все тъй вещь, мощенъ, мждъръ.

Сврѣхсѣзнанието хвърля мостъ между човѣка и Бога. То свързва душата съ нейния първоизточникъ.

Сврѣхсѣзнателенъ е билъ Христосъ. Всички издигнати хора на вековетѣ сж имали, повече или по-малко, сврѣхсѣзнателенъ животъ, независимо отъ това какъ ще се нарича това. Всѣки човекъ преживява минути на сврѣхсѣзнание при една топла, искрена истинска молитва. Молитвата е мобилизация на възвишеното, благородното, доброто, божественото, въ душата и свързване съ животворящата основа на живота съ Бога.

Днесъ голѣмата частъ отъ хората живеятъ сѣзнателенъ животъ; даже има хора, които не отиватъ по-далечъ отъ животнитѣ и живеятъ чисто подсѣзнателно, рефлексно.

Страданията и опитноститѣ на хората събужда бавно, но все по-настойчиво тѣхното самосѣзнание. А прозрението въ сжшината на битието ще пробуди въ тѣхъ сврѣхсѣзнанието.

Последната симфония

Глухия Бетховенъ пишеше своята последна симфония. Човѣкътъ, цѣлата природа на когото бѣше музика нѣмаше никога да чуе своето произведение. Като статуя на древенъ Богъ стоеше гой надъ рояла; клавишитѣ танцуваха вихренъ танцъ подъ напора на вжтрешната стихия. Една душа—една вселена отъ звукове затворена въ орѣхова черупка, напираше бѣсно за просторъ. Горда и сжщевременно нещастна, тя ту се повдигаше до шеметни висоти при свойтѣ стремления къмъ върховната хармония, ту кондензираше като изпъкнала леща, полето на орела, царскитѣ бълнувания на Напалеона съ безнадежния стонъ на ранена птица; ту отпуща крилетѣ въ отчаяни ридания.

Бетховенъ пишеше последната си симфония.

Върхътъ на човешкото музикално чутие вземеше сбогомъ отъ небето дето бѣше гостенинъ презъ своя кратъкъ животъ. Той поемаше, поемаше съ пълни гърди въздуха на своето последно вдѣхновение, свиреше и пишеше и догасваше въ музиката на душата си.

Бетховенъ знаеше края, края на своя животъ. Той го долавяше като единъ мощенъ кадонсъ на най-добрата си симфония. Главната мелодия водеше ангелътъ на смъртта. Бетховенъ чуваше неговата нерадосна пѣсень, звучаща като погребална покана и като надгробна утѣха.

Вънъ беше есень. Оголено дърво надникваше презъ прозореца и сѣкашъ запитваше: и ти ли си осланена, бедна човѣшка душо? Ято гарвани като черни прокобни мисли, се въртѣха въ

междинния дворъ предъ прозореца. Огвѣнъ ехтеше обикновения, всѣкидневенъ шумъ на голѣмия градъ, когото музикантътъ отдавна не бѣше чувалъ,

Чернитѣ знаци на нотнитѣ листове едва задържаха милионната частица отъ звуковитѣ проживявания на тоя колосъ. Той ги пишеше като преводъ отъ, богатъ културенъ езикъ на дивашки, гдето цѣлия разговоръ се води съ сто думи, тъй трудно беше да се предадатъ по човѣшки начинъ божественитѣ звуци що чуваше гениалната душа.

Надвесенъ надъ рояла глухия Бетховенъ допѣваше своята лебедова песень.

РЕАЛИЗЪМЪ

Не заслужава да се мисли, да се пише и говори за нѣщо което не ни води къмъ прямата цель на живота, цель, къмъ която целиятъ свѣтъ се стреми съзнателно или несъзнателно. Нужно е да се върши само онова което очевидно и безъ заобикалки ни води къмъ свѣщенната цель, къмъ цельта на целитѣ т. е. какъ да живѣемъ разуменъ животъ. Настѣпва убеждението, че много отъ досегашнитѣ ни занимания съ наука и общественъ животъ, както се водятъ сега, тия занимания сж ни повече отдалечавали отъ прямата цель, да станемъ още днесъ по добри и по умни. Много излишни научни книги сме прочели и четемъ много излишни вестници сж ни отнемали и отнематъ отъ скѣпото ни време нужно за творческа работа и сж ни отвлнчали отъ правия пѣтъ. Азъ съ болезненостъ си спомнямъ за това и се чудя на тази измама: да търсимъ най-важното при второстепенни источники. Но нищо не е чудно. И „чудното“ влиза въ кръга на нашето развитие. Лесно е да се убедимъ и повѣрваме че всички научни и социални занимания въ основата си целятъ само едно, да се нареди съ помощъта на науката, социологията или религията, разуменъ, сносенъ човѣшки животъ. Животъ който „инстинктивно“ отъ всички сжщества се желае, животъ на братство и любовь, животъ на взаимопомощъ. Като че ли всички живи твари сж се събирали на съветъ да рѣшатъ, че именно този животъ трѣбва да бжде цѣль на всички сжщества. Който не е съгласенъ да живѣе единъ животъ на братство и любовь, животъ на взаимопомощъ, то тия наши мисли съ него не искаме да споделимъ.

Отъ много мѣста вече се повтаря единъ и сжщивикъ: „не искамъ съ нищо друго да се занимавамъ, не искамъ за нищо друго да пиша и говоря, което не ми помага на менъ и на моитѣ братя, да се приближимъ къмъ съзнанието че сме братя, къмъ практическия живоъ“, Основанъ на формулата изразена отъ

Христа „Любете другъ друга“. Събужда се старото забравено убеждение, че истината се намира въ човѣшвата душа, въ самия него, ето защо, вниманието се наклонява къмъ самитѣ насъ. Навѣрно за това е казалъ Христосъ „Царството Божие е въ васъ“. Външното, заученото знание и условията сж само акушерка, която ще помогне, ако стане нужда да се яви истината на новъ свѣтъ. Ако нѣкой човѣкъ или науката, чакаме да ни даде разрѣшение на жизнения въпросъ на новия животъ, то тази наука или човѣкъ, кждѣ сж научили това което намъ ще кажатъ, нели отъ самитѣ себе си, изъ вътрешното себе отъ кждѣто и мравкитѣ и пчелитѣ „сравнително“ получаватъ свойтѣ истини, и не ли е вѣрно, че истината получена отъ вънъ не е още истина за насъ, тя не е наша. И че единъ день непрѣменно ние лично ще трѣбва да я достигнемъ въ себе си. Не е ли вѣрно че ние се нуждаемъ само отъ акушеръ, а не другъ за насъ да ражда. Че цѣльта на Бога не е ли да ни накара да раждаме. Полезна е тази книга и свѣта на този човѣкъ, който прѣди всичко ни напѣтствува какъ по-лесно сами да откриемъ нѣщата. А вредна е и крайно вредна е книгата или свѣта на този, който казва: „азъ заради тебъ ще мисля, че азъ ако еволирамъ и се домогвамъ до тайнитѣ на битието, то считаи че и ти си постигналъ това“. Педагогиката за малкитѣ дѣца е вѣрна и за голѣмитѣ, че всѣки ще се домогва самъ до нѣщата и днешнитѣ учители само улесняватъ, напѣтствуватъ дѣцата да навлѣзатъ по-лесно въ себе си.

Налага се голѣмъ подборъ на знания и условия зависящи отъ насъ за да не се отдалечаваме отъ прямата целъ, да не преминемъ целъта и да се спираме на послѣдствията, които биха се изгладили най-лесно ако се справехме съ целъта. Ще отдадемъ на акушера внимание като на акушеръ не повече.

Вътрѣшната опитностъ на човѣцитѣ отъ древността, кой знае какъ, почна и днесъ да се достига, и човѣцитѣ днесъ разбиратъ езика на човѣцитѣ въ древностъ, защото издигнаха въ култъ пробуждане прѣди всичко на своето лично съзнание.

Голѣмо е вече числото на тѣзи, които сж убедени и твърдо вѣрватъ, че когато запазятъ (постигнатъ) братски отношения къмъ всѣко живо разумно същество, тогава тѣ се измѣнятъ корено, получаватъ една особена свѣтлина на съзнанието, която никоя книга и наука не имъ е давала. Казано на простъ езикъ, това съзнание се проявява въ тия моменти, когато се прояви любовта въ какво да е най-малко добро. Човѣчеството несъзнателно или съзнателно се стреми къмъ най-добрата цѣль, братството.

Пжтя на доброто е пжтъ на съвършенството, пжтя на доброто е пжтъ на силата, пжтя на доброто е пжтъ на знанието, пжтя на доброто е пжтъ на жертвата. Да си добъръ значи да си уменъ и силенъ, а да си уменъ и силенъ ти си разбралъ закона на жертвата. Има една нова радостъ която се отличава отъ радостъта на богатия, силния, учения, младия и владетеля. Това е радостъта изпитана въ момента, когато се извършва съзнателно

и най-малкото добро, когато се жертваме за мѣстата или за царя. Новата радостъ е чужда още за съврѣменното човѣчество, но докато не се намѣри пътя водещъ къмъ нея, напразно ще се губи врѣме въ очакване ново общество, нови наредби. Новото ще го създадатъ новитѣ хора, а новия човѣкъ самъ себе си създава, никой другъ. Партия или общество, каквото да е, косто живѣе съ суетнитѣ надежди, че утрѣшния новъ порядѣкъ на живота, достигнатъ съ насилие ще му помогне да добие образа на новия човѣкъ то, тия хора ще си останатъ и утрѣ сжитѣ каквито сж и днесъ. Да си човѣкъ, да живѣешъ единъ разуменъ животъ съ новата трайна и истинска радостъ, която е възможна при съзнателниятъ братственъ животъ, не е все едно да си задоволенъ материално. Много животни сж задоволени материално но пакъ сж животни.

* * *

Вътрѣшния човѣкъ се пробужда. Хората скоро ще познатъ. Нужно е сега да дойде съмнението, да се усъмнимъ въ досегашното себе, въ своето безилие. Задъ завѣсата на нашия погледъ седи терка на нашия животъ, на всички научни и социални положения. Нужно е чиста и непорочна душа въ тия които търсятъ всичко това. Нужно, като откровение ще слѣзе прѣдъ нашето съзнание, както поета и художника виждаги своята твѣрба въ себе си, че се ражда за мигъ.

Само чиститѣ по сърце ще видятъ Богъ, само те ще проумяятъ и възрадваатъ отъ смисъла на думата Богъ

Георги Каменаровъ

1) Всѣка мѣничка постѣпка въ делничния животъ изваива характера или го руши и до-ще день кога ще трѣбва високо да се разтрѣби туй, що е вършено тайно.

Оскардъ Уайлдъ

2) По никой другъ начинъ душата на човѣка не би могла да стигне своята завършеностъ, освѣнъ чрѣзъ мълчаливото и търпеливо бродене друма на страданието

Сжщиятъ

3) Радостъта сжществува за красивото тѣло, скръбта — за красивата душа.

Сжщиятъ

В. Вересаевъ.

ЗВЕЗДА

(Източна приказка).

Това се е случило отдавна, въ далеченъ, незнаенъ край.

Надъ него е царувала вечна, черна нощъ. Гнили мжгли се подигали надъ блатистата земя и се стелили въ въздуха. Хората се раждали, расли, любили се и умирали въ влаженъ мракъ.

Но понѣкога духането на вѣтра е разпрѣсвало тежкитѣ изпарения на земята. Тогава отъ далечното небо на хората сж погледвали ярки звезди. Настѣпвалъ е всеобщъ празникъ. Хората стоящи сами въ тъмни като зимници жилища, събирали се на площади и пѣли химни на небето. Бащитѣ показвали звездитѣ на дѣцата и ги учили, че въ стремежа къмъ тѣхъ е живота и щастието на човѣка. Юношитѣ и дѣвицитѣ жадно се вглеждали въ небето и се носили съ душата си къмъ него далечъ отъ мрака, който е давилъ земята. На звездитѣ се молили жрецитѣ. Звездитѣ възпѣвали поетитѣ. Учениитѣ изучвали пѣтя на звездитѣ, тѣхното число, величина и направили важно откритие: указало се, че звездитѣ бавно но непреркъжнато се приближавали къмъ земята. Преди десетъ хиляди години—тѣж говорили достоверни источники. — съ трудъ би могла да се различи усмивката на лицето на дѣтето отъ една и половина крачка. А сега всѣки, лесно я различавалъ отъ цѣли три крачки. Нѣмало и никакво съмнѣние, че следъ нѣколко милиони години, небето ще засияе съ ярки огньове и на земята ще настѣпи царството на вечната, лъчезарната свѣтлина. Всички търпѣливо очаквали блаженото време и съ надежда за него умирали.

Така дълги години текълъ живота на хората, тихъ и без буренъ, и стоплялъ се той отъ кратка вѣра въ далечнитѣ звѣзди.

Еднажъ звѣздитѣ на небето горѣли особено ярко. Хората събрани на площадитѣ въ нѣмо благоговѣние се възнасяли съ душата си къмъ вѣчната свѣтлина.

Изведнажъ изъ тълпата се раздалъ гласъ.

—Братя! Колко свѣтло и чудно е тамъ въ високитѣ небесни равнини! А у насъ тукъ колко е мрачно и влажно! Въ томлѣние е моята душа, нѣма въ нея животъ и воля въ вѣчната тъмнина. Какво отъ това, че следъ милиони години животътъ на нашитѣ далечни потомци ще се озари отъ непрогледна свѣтлина? Намъ, намъ е нужна тази свѣтлина. Нужна ни е повече отъ въздуха и храната, повече отъ майката и възлюблената. Кой знае— може би има пѣть къмъ звѣздитѣ. Може би, ние можемъ да ги свалмъ отъ небето и да ги издигнемъ тукъ, посрѣдъ насъ, за радостъ на цѣ-

лата земя! Да вървимъ прочее да търсимъ пътя, да вървимъ да търсимъ свѣтлината на живота!

Въ събранието настъпило мълчание. Съ шепотъ хората се питали единъ другъ:

Кой е този?

— Това е Адеилъ, безрасъденъ и непокоренъ юноша.

Пакъ настъпило мълчание. И заговорилъ стариятъ Теуръ, учителятъ на умнитѣ, свѣтлината на науката:

— Милъ юноша, на всички ни е понятна твоята тѣга. Кой на своето време не е страдалъ отъ нея? Но невъзможно е на човѣка да сваля отъ небето звѣзда. Краятъ на земята се свършва съ дълбоки пропасти и бездни. Задъ тѣхъ има сгърмни скали. И нѣма прѣдъ тѣхъ пътъ къмъ звѣздитѣ. Тѣй говорятъ опитътъ и мъдростъта.

И оговорилъ Адеилъ:

— Не къмъ васъ мъдrecи се обръщамъ азъ. Вашата опитностъ покрива съ завѣса вашитѣ очи, и вашата мъдростъ ви заслѣпява. Къмъ васъ азъ викамъ, млади и смѣли по сърце, къмъ васъ, които още не сте смазани отъ овехтѣлата старческа мъдростъ.

И той чакаше отговоръ.

Едни казали:

— Ние радостно бихме дошли. Но ние сме свѣтлина и радостъ въ очитѣ на нашитѣ родители и не можемъ да имъ причинимъ печаль.

Други казали:

— Ние радостно бихме тръгнали. Но ние току що почнахме да градимъ нашитѣ къщи и нужно ни е да ги довържимъ.

Трети казали:

— Привѣтъ на тебе, Адеилъ! Ние тръгваме съ тебе!

И вдигнали се много юноши и дѣвци. И тръгнали съ Адеила. Отишли въ тъмната, грозна далечина. И тъмнината ги погълнала.

* * *

Минало много време.

За отишлитѣ не се знаело нищо. Майкитѣ оплакали безрасъденъ починалитѣ дѣца, и животътъ потекълъ по старому. Пакъ влажната тъмнина се раждали, расли, любили се и умирали. А съ тихата надежда, че слѣдъ хиляди вѣкове на земята дѣзе свѣтлината. Но ето еднажъ надъ тъмния край на земята то слабо се освѣтило отъ мерзелѣющата, трепетна свѣтлина. Хората се събрали на площада и очудено питали:

— Що е това тамъ?

Небето съ всѣки часъ ставало по-свѣтло. Гжльбовитѣ лъчи се хлъзгали по мъглитѣ, пронизвали облацитѣ, съ широка свѣтлина заливали небеснитѣ равнини. Мрачнитѣ облаци уплашено се виели, блжскали се и бѣгали далечъ. Все по-ярко се разливали по небето тържествующитѣ лъчи. И трепетъ на небивала радостъ е пробѣгвалъ по земята.

Втречено се вгледвалъ въ далечината стариятъ жрецъ Сатзон. И казалъ замислено:

— Такава свѣтлина може да бѣде само отъ вѣчна небесна звѣзда.

И възразилъ Теуръ, учителятъ на умнитѣ, свѣтилото на науката:

— Но какъ е могла звѣздата да се спусне на земята? Нѣма за насъ пѣтъ къмъ звѣздитѣ и нѣма за звѣздитѣ пѣтъ къмъ натъ.

А небето свѣтлѣло, свѣтлѣло. И изведнажъ надъ края на земята блѣснала ослепително-ярка точка.

— Зсѣзда! Звѣзда иде!

И въ бурна радостъ отърчали хората насрѣща.

Ярки като деньтъ, лжчитѣ прѣонвали съ себе си гнилитѣ мжгли. Разкжсани, раздробени — мжлитѣ се спущали и прилѣпали до земята. А лжчитѣ грѣбели по тѣхъ, кжсали ги на части и ги вкарвали въ земята. Освѣтила се, очистила се далнината на земята. Хората видѣли колко широка е тази далнина. колко воленъ просторъ има на земята, и колко отъ тѣхнитѣ братя живѣятъ по всички страни.

И въ бурна радостъ тѣ тичали къмъ свѣтлината.

По пѣтя съ тиха крачка вървѣлъ Адеилъ и високо държалъ на единъ лжчъ свалената отъ небето звѣзда. Той билъ самъ

Попитали го:

— А гдѣ сж останалитѣ?

Съ прѣкжсванъ гласъ той отговорилъ:

— Всички загинаха. Проправяха пѣтъ къмъ небето презъ пропасти и бездни. И погинаха оъ смърта на храбреци.

Прѣвелъ отъ руски: П. Г. П.

Нищо не се срѣща така рядко у човѣка, както проявлението на собствената му воля.

Е мерсонъ

„Прощавайте на враговетѣ си“. Съ любовта си къмъ тѣмъ допринасяме повече добро за насъ, защото любовта е по-красива отъ ненавистьта и злобата. Самъ Христосъ е казалъ тия слова не за доброто а вразитѣ, но за собстоено добро на този който има врагове.

Оскардъ Уайлдъ

Едната религия

Съвременният учен свят е разделил хората на два лагера. Едните казват, че въ природата има разумност, а други казват, че въ природата нѣма разумност. Последните казват, че единственият разумни същества въ свѣта, това сме ние хората, които създаваме своите теории. И споредъ това, всѣки, който живѣе съгласно тия учени теории, ще прокопса. Е, хубаво, отъ толкова хиляди години хората живѣятъ споредъ теорията на своите учени хора, прокопсаха ли? До тогава, докато съществуватъ теории и хипотези и хората се ръководятъ отъ тяхъ, свѣтътъ нѣма да прокопса.

Азъ искамъ да обясна факта, защо хората страдатъ. Въ съвременния свѣтъ всичкото нещастие седи все въ тези теории и хипотези. И въ вѣрують на хората има хипотези. Разумниятъ животъ не трѣбва да допуска никаква хипотеза, никаква теория! Съ това не разбирамъ, че тѣ абсолютно не трѣбва да съществуватъ. Не, нека живота си мисли за теории и хипотези, но само като една скица, която не е толкова важна. Всѣка една теория и хипотеза може да води къмъ известна истина, но това е само едно приготвление.

Ние трѣбва да престанемъ да се занимаваме съ доказване на нѣщата. Ние влизаме въ една нова областъ. До сега вие сте учили изкуството да доказвате нѣщата и го знаете вече.

Има нѣщо по-високо отъ познаването.

Гръцките философи сж казвали: „Да познаешъ свѣта, това е смисълътъ на живота“. Не, въ свѣта има нѣщо, по-високо отъ познанието, то е да любишъ. Въ познанието има единъ страхъ. Ти искашъ да познаешъ нѣкого, дали е той или не, но въ тебе има едно съмнѣние, едно колебание. Въ познаването ти най-напрѣдъ искашъ да познаешъ нѣкого, а послѣ да се проявишъ. Любовта изключва всѣка теория и хипотеза. Въ нея нѣма страхъ. Азъ не говоря, че трѣбва да изключитъ всички теории и хипотези, но говоря за същността на живота.

При сегашния животъ, при сегашните условия, при сегашното знание, вие трѣбва да имате теории и хипотези, но казвамъ, ако искате да се домогнете до онзи вътрешенъ смисълъ на живота, ако искате да се освободите отъ ограниченията на живота, отъ онзи вътрешенъ гнетъ, който съществува сега въ свѣта, вие трѣбва да любите. Кого? Да любите Бога, понеже Той е Любовь, която ни се изявява. Следователно, ние трѣбва да бждемъ носители на тази Любовь, трѣбва да изявимъ Божията Любовь въ свѣта. Въ тази Любовь именно не може да съществува никаква теория, никаква хипотеза.

Тази Любовь азъ я нося отъ памти-вѣка. Тази Любовь е съществувала прѣди този и онзи свѣтъ. Прѣди да бѣше този свѣтъ, азъ бѣхъ — нищо повече.

Щомъ кажешъ, че си сжществувалъ прѣди този свѣтъ, — ти трѣбва да имашъ еднаква мѣрка спрѣмо всички хора. Ти трѣбва да имашъ спрѣмо всички сжщества, отъ най-голѣмитѣ до най-малкитѣ, еднакви отношения. Ти не трѣбва да правишъ никаква разлика между всички сжщества.

Ако една вѣра се основава на хипотези и теории, тя не е вѣра.

Ние трѣбва да се опростимъ съ всички онѣзи вѣрвания, които не сж ни причинили до сега никакво благо и да придобиемъ една непоколебима вѣра — вѣра въ единъ Богъ, въ единъ Господъ, който може да внесе въ насъ онова вѣчно бцаго, което да осмисли живота ни. Азъ мисля, че всички вѣрующи по цѣлия свѣтъ, трѣбва да подигнатъ именно туй вѣрую — вѣра въ Онзи абсолютенъ, великъ Господъ, Който е Богъ на Любовта. Тѣ трѣбва да повдигнатъ неговото знаме, да турятъ Любовта като основа на живота и посредствомъ нея да създадатъ едно смекчающе влияние между богатитѣ. Богатитѣ на които ние проповѣдваме Любовта, трѣбва да станатъ разумни и да раздадатъ излишка отъ своето богатство на сиромаситѣ. Сиромаситѣ пкъ, които сж били лишени, като възприематъ Любовта, като възпиематъ тѣзи блага, повече да се не съблзняватъ, а да се заематъ за работа. Слѣдователно, сиромаситѣ трѣбва да работятъ безъ принуждение и богатитѣ трѣбва да раздадатъ богатството си безъ принуждение. Дойдемъ ли до положение да ставатъ нѣщата въ свѣта съ принуждение, ние ще имаме насилие.

Днесъ въ свѣта сжществуватъ навсѣкжде кражби и насилия. Защо? Защото липсва Любовта.

Най-първо ние трѣбва да знаемъ, че не сме членове на тази земя. Както единъ ученикъ, който следва едно училище, не е членъ на това училище а следва докато го свърши, така сме и ние. Послѣ този ученикъ минава въ друго училище, а на негово мѣсто дохожда другъ. Господъ е господаръ на всичко, а сегашнитѣ хора мислятъ, че Господъ нѣма да ги повика. Не, въ свѣта има една велика Божия Правда, за която нѣма никакви теории и хипотези. На всички хора трѣбва да се отдаде правото. Всички хора, които Богъ е пратилъ иматъ еднакво право да живѣятъ, Никому не е позволено да отнема правата на човѣка, които Богъ му е далъ. Божията правда седи въ това, да зачитаме свещенно великитѣ Божии закони. Ако пкъ искаме да туримъ друго право въ свѣта, ние ще бждемъ езичници. Ако изпълняваме Божиитѣ закони, тогава за насъ ще има само единъ Богъ на Любовта, на Мждростта, на Истината, на Правдата, на Доброто. Този Богъ гледа еднакво къмъ всички хора. Следователно, всѣко насилие, което се върши отъ когото и да е, не е угодно Богу. И ако Той търпи, това не е отъ с. бость. Той търпи всички насилия, но и всичко пише,

Казватъ, че щѣлъ да дойде Антихристъ. Че той навсѣкжде сжществува! Отъ 8,000 години сжществува Антихристъ. Въ свѣта се избиха повече отъ 25 милиона хора. Това Христосъ ли го направи? Отъ 2,000 години Антихристъ е на земята. Той коли

беси, убива и всички казватъ: да се пазитѣ отъ дявола!

Азъ се радвамъ, че тукъ говори дяволътъ, а въ всички, църкви говори Христосъ! Да, и като проговори този Христосъ, 25 милиона хора измръха на бойното поле. Като говори този Христосъ, навсѣкждѣ въ свѣта ставатъ кражби, убийства, насилия па и букаи носятъ хората! Това може да е религия на единъ народъ, това може да е неговъ стремежъ, но не се лъжете това не е Божествено учение. Не, това не е учението на Бога, не е учението на Христа! Прѣзъ насъ такива лъжи не минаватъ. Азъ, говоря въ името Божие. И този Богъ, за когото говоря ще разтърси земята и тогава ще познаете, дали азъ говоря Истината или не.

Нека всички хора по цѣлия свѣтъ, не само тукъ въ България, знаятъ, че Богъ съществува въ свѣта, и хората ще познаятъ това нѣщо!

Казватъ да, но трѣбва да има готови хора! Не, вие ще трѣгнете изъ свѣта и ще кажете всичко на хората. Казвате, още не сме готови. Ами кога ще бъдете готови?

— Не сме израсли още. Че кога ще израснете? — Не му е дошло врѣмето още. Кой ви каза, че още не му е дошло врѣмето?

* * *

Когато ще дойде Христосъ. — Когато престанатъ всички теории и хипотези. Кога ще дойде Христосъ? Когато престанете да вѣрвате, че въ богатството, въ кжщитѣ седи щастието. Христосъ ще дойде, когато ние съзнаемъ, че сме синове на Бога, изпратени на земята да му служимъ. Христосъ ще дойде, когато съзнаемъ, че сме синове на Божията Любовь. Всѣки, който може да схване какво нѣщо е да бжде синъ Божий, да служи на Баща си съ всичкото си сърце, съ всичкия си умъ, съ всичката си душа, и сила, той ще бжде готовъ да жертвува цѣлия си животъ за Бога Живаго, и каквото да стане въ свѣта, той ще казва: има Единъ въ свѣта, за Когото можемъ да жертвуваме живота си и всичко, което имаме. За никого друго не трѣбва да жертвуваме живота си. Жертвуваме ли живота си за друго, ние сме на кривата страна. Това е новото. Въ насъ трѣбва да се запечати тази идея.

Та сега вие трѣбва да се надѣвате на Този Господъ на Любовьта. Той е, Който може да ви въздигне и възкреси.

Когато Господъ възкрѣсне въ всѣки едно отъ насъ, тогава ще се разпрѣснатъ враговете Му.

Той е възкрѣсналъ, но въ насъ трѣбва да възкрѣсне Господъ, а за да възкрѣсне Господъ въ насъ, ние сме ангелитѣ на земята, които трѣбва да отвалимъ плочата, която е на гроба на нашия Господъ.

Туй е, което вие трѣбва да направите сега. Ти си турилъ една грамадна плоча на твоя Господъ, Той хлопа отжтрѣ и ти казва: „отвори, отмахни тази плоча!“ Вие казвате: „Господи, почакай малко, азъ още не съмъ завършилъ работитѣ си“.

Всички ние трѣбва да скочимъ, да отворимъ вратата на Ба-

ща си и да кажемъ, „Влѣзъ Господи, само Ти си Единия, Който носишъ благословение за синоветъ си!

И тъй, вѣруюто е, че Духътъ Божий живѣе въ насъ и всѣки отъ насъ трѣбва да съзнава, че е гражданинъ на великото Царство Божие и нека чувствува радостъ и веселие въ себе си, да се не съмняваме. Борете се всички противъ съмнението, изхвърлете го вънъ отъ душата си. Тогава на лицето ви ще дойде онази мека свѣтлина, ще знаете че Богъ живѣе въ васъ. Тогава всѣки отъ васъ ще носи новото Носете го, работете, но всѣко сѣменце нека падне на своето мѣсто! Христосъ казва: „Азъ и Отецъ ми ще доидемъ, ще направимъ жилище въ васъ и ще ви се изявимъ.“

Това сж великитъ слова, великитъ Истини, които ще внесатъ свобода въ свѣта.

*

Човѣкъ, който поставя държавнитъ, политическитъ обязанности по-близо отъ всичко друго до сърцето си, той не прощава на онѣзи, които турятъ нѣщо по-висеко отъ интереситъ на неговата партия

Ернесъ Ренанъ

Въ всѣка красота лежи чудна симетрия.

Беконъ

Добритъ художници оживотворяватъ природата чрѣзъ своитъ произведения; срѣднитъ я корегиратъ, а лошитъ я обезобразяватъ.

Сервантесъ

Единъ Иванъ

Единъ Иванъ, отъ село Негованъ,
 Младъ шопъ, нашъ братъ, отишълъ въ Цариградъ
 И се цѣнилъ у Бей Мехмеда,
 Въ обора му коне да гледа
 Тамъ прѣседѣлъ години доста той,
 Но замилѣлъ за джхъ отъ домътъ свой,
 Затуй рѣшилъ да си отиде,
 Милъ кжтъ и родъ да пообиде.
 Попросилъ се, но Беятъ твърдѣ строгъ,
 На отпускътъ отсѣкълъ краткъкъ срокъ,
 Съ условие прѣчудновато,
 Нечувано и непознато:
 „Отъ Цариградъ до село и назадъ
 „Четиръсетъ дни, като на тебе младъ,
 „Сж доста дни. И правя б е с а—
 „Просрочишъ ли, ще те обѣся!
 „Сега върви, съ своитѣ се вижъ,
 „И въ срокътъ прѣдъ менъ да се явишъ!“
 И смахналъ му съ глава и очи—
 На „добъръ пжтъ“ дѣ гонасочи.

* * *

Левентъ Иванъ вѣвъ село Негованъ
 Билъ гостенинъ приятенъ и желанъ,
 Отъ всѣкого нарочно каненъ,
 Навсѣкждѣ добръ забавенъ.
 У лелини отишълъ той на млинъ,
 У вуйчови—на куминашъ пелинъ,
 У чичови—да види баба,
 У Пенчови — че иматъ свадба,
 У какини—на печено прасе,
 У сватини—пъкъ на кокошка,
 Съ приятели—на дълга прошка! !
 И горъкъ той не сѣтилъ, не видѣлъ,
 Кога и какъ за пжтъ е закъснѣлъ.

* * *

Едвамъ кога закрачилъ въ друма
 Размислилъ той, че не на глума
 Заржчалъ бѣ тѣй строго Бей Мехмедъ.
 А, ето, дни оставатъ още петъ,—
 Не може пѣшъ да стигне въ срока.
 И спомнилъ си речъта жестока—
 Бѣсилка какъ ще вдигне злиятъ Бей,
 И какъ той, клетъ, тамъ ще се залюлей, . .
 И тутакси отъ друмъ отбива,
 Колѣнетъ подъ станъ подвива,
 Задавенъ въ плачъ, набързо шапка снелъ,

Особена молитва произнелъ—
 Богъ милостивъ да му изпрати
 Единъ бръзъ конь съсъ знати—непознати.
 Конь-вихрогонъ да възседне той,
 Та всѣки день да зима пжть за два
 И въ срокътъ си да стигне въ града.
 Така макаръ и не като герой
 Отъ зла беда да се избави
 И Господа все да си слави.
 А щомъ Иванъ излѣзълъ пакъ на друмъ,
 Насрѣща му ага, като прѣдъ кумъ,
 Придържа конь и маха, вика,
 Тѣй както е за свѣтъ прилика.
 Зарадвалъ се, обрадвалъ се Иванъ
 На своятъ си чудесно хубавъ планъ
 И отърчалъ засмѣнъ и веселъ,—
 Зерь, какъ на конь се би понесълъ!
 Но тутакси той видѣлъ и разбралъ,
 Че още по на зло е врѣхлетѣлъ.
 Агата тозъ държалъ кобила,
 Наскоричко що ождебила,
 Та кончето не могло да върви,
 И чуделъ се какъ пжть да продължи.
 И ето му рая безправна—
 Нечакано Иванъ изпадна.
 Тукъ кончето за обща наша скръбъ
 Възседнало Ивановия грѣбъ.
 На турцитѣ, тогазъ гнѣвливи,
 Кой можеше да се противи? !
 Тръгналъ Иванъ съ живия товаръ,
 И новия нескроменъ господаръ,
 Па се диви и чудомъ чуди—
 Кой тукъ сега тозъ дяволъ гуди? !
 —О. Господи въздѣхналъ най-подиръ,
 Възлизайки по стрѣмния баиръ,
 Дали згрѣшихъ азъ моята молба,
 Или ме Ти накриво днесъ разбра?
 Азъ искахъ конь да го възсѣдна,
 Дано спася душа си бедна,
 А ето конь на менъ вазсѣда
 И турчинъ зълъ ми заповѣда.
 Пенливъ потокъ край друмъ румолиялъ,
 На пжника той отговорилъ:
 —Такъвъ е, знай, вѣрховния законъ
 На правдата, която тури Онъ
 За яздене молитва нѣма,
 И да речешъ, не се приема.
 Поискашъ ли таквизъ услуги,
 Поязди-щатъ на тебе други,
 Яздачитѣ умразни сж навредъ,
 Господъ не ще яздачи въ този свѣтъ.

Дѣдо Благо

В Ъ С Т И

„МЕСИЯТА“ ВЕСПАСИЯНЪ арестуванъ въ Буеносъ-Айресъ.

Иозе Веспасиянъ, основателъ на ново религиозно учение, е арестуванъ напоследъкъ въ Буеносъ-Айресъ, само защото е билъ убеденъ, че е синъ Божи и е ималъ да изпълни тукъ на земята известна мисия.

Иозе Веспасиянъ живѣлъ въ скромно жилище, мебелирано съ фаръйоли и маси, издѣлани отъ него самия. Близко до тяхъ, всрѣдъ една морава той е събиралъ своите послѣдователи и имъ проповѣдвалъ учението си, а най-вече имъ повѣржавалъ нѣкои лѣчебни предписания, които сж имали най-сполучливи ефекти върху известни „фанатици“. Болшинството отъ вѣрующитѣ въ този новъ култъ се рекутирало измежду старитѣ. Младата генерация като открила злоупотрѣбитѣ въ довѣрието на този новъ богъ, издала го е на полицията, която го е арестувала.

Иозе Веспасиянъ има досущъ походката на богъ, той е съ голѣми черни очи, коса и брада кестеняви, а при примитивното си облѣкло изглежда по-властенъ, и човѣкъ би помислилъ, че той е една слѣзла статуя отъ ония, които украсяватъ катедралата въ Буеносъ-Айресъ.

Арестуванъ, той е заявилъ, че историята на народитѣ се повтаря, и че той проповѣдва днесъ ново универсално учение, почиващо на мира и любовта, понеже сѣврѣменитѣ християни сж се прекалено много предали на безпѣтица и удоволствието.

(Изъ в-къ „Ле Матенъ“ № 15203 отъ 3 Ноември т. г.)

ЕДИНЪ АСТРОНОМЪ прѣдложилъ слѣдния оригиналенъ начинъ за нагледно показване отношението на планетнитѣ маси къмъ тази на земята. — Прѣдставете си, казва той, че за земята ви искатъ 10 лева. Тогава цѣната на другитѣ планети и слънцето ще бждатъ слѣднитѣ:

Луната 0.12 лв., Меркуриъ* 0.62 лв., Марсъ 1 лв., Венера 7.50 лв., Земята 10 лв., Уранъ 140 лв., Нептунъ 160 лв., Сатурнъ 920 лв., Юпитеръ 3,190 лв., Слънцето 3,270000 лева.

Този начинъ наистина дава доста нагледна картина за отношенията на маситѣ на изброенитѣ небесни свѣтила. Особено ясно изпъква контраста между гиганта Юпитера, оцѣненъ за 3,100 лева и малката Луна, оцѣнена за 12 стотинки.

„ЖИЗНЕНЪ РИТЪМЪ“ у организмитѣ (продължение).

Уолесъ въ книгата си „Мѣстото на човѣка въ природата“ казва, че цѣлата природа е пълна съ ритмични движения отъ всѣкакъвъ видъ и отъ всѣкаква трайност. Всички движения и всички функции на организмитѣ сж периодични: растежа, асимилацията и пр. Всички наши органи сж изложени на умора и изискватъ почивка. Нощта, когато царува тъмнината се използва отъ много организми за почивка. Друга почивка става поради смѣната на годишнитѣ врѣмена: зимата и лѣтото.

Ритъмътъ поради смѣняване на деня и нощта се нарича никтермаленъ ритъмъ.

3). При приливъ водата надъ животнитѣ, които жиятъ въ морето близо до брѣга, е доста де-

белъ слой и тогасъ, тѣзи животни по-малко се боятъ отъ свѣтлината и нѣя избѣгватъ. При отливъ водата надъ тѣхъ е тънакъ слой, даже и съвсемъ изчезва, и тогасъ тѣ избѣгватъ свѣтлина и топлината, която я придружава.

Интересни опити въ това отношение сж направени съ ракообразното Пагурусъ. То се поставя въ съдъ съ вода, и то така, че половината отъ съда да е въ сѣнка, а другата половина — освѣтена. Това се казва като покриемъ половината съдъ съ черенъ платъ. Презъ много дни тѣзи ракообразни иматъ положителенъ фототропизъмъ, т. е. когато се поставятъ подъ черния платъ, тѣ винаги отиватъ къмъ свѣтлата половина. Но следъ нѣколко дни фототропизмътъ става негативенъ когато се поставятъ въ освѣтената частъ, тѣ отиватъ въ тъмната частъ на съда.

Всѣки 7 дена се вава промѣна въ фототропизма въ врѣме на отливъ тѣ иматъ и въ съда отрицателенъ фототропизъмъ (т. е. избѣгватъ свѣтлината), а въ врѣме на приливъ — положителенъ.

4) Опитъ съ двураздѣлната крамъчно водорасъ) Плевросигма естуарни. Правятъ сжщото, което видѣхме при Конволута поставени въ аквариума, когато морето се огля, тѣзи двураздѣлки излизатъ отъ пѣсѣка и образуватъ върху неговата повърхность единъ крѣпавъ пластъ. А когато морето пакъ дойде, тѣ изчезватъ отново въ пѣсѣка на съдъ. Значи сжщото, което става въ морето, сжщото се готваря и въ съда въ сжщитѣ часове на деня. Но този ритъмъ се забеля-

зва само денемъ. т. е. когато има денемъ отливъ тѣ излизатъ, а при приливъ изчезватъ въ пѣсѣка.

Опитътъ съ тая двураздѣлка е много важенъ, защото показва, че въ растенията срещаме сжщия ритъмъ, който наблюдаваме у животнитѣ.

Горното явление се казва жизненъ ритъмъ. Но има случаи, когато нѣмаме простъ жизненъ ритъмъ, но „асоциативна паметъ“. Такъвъ е напр. случая при следния примѣръ съ пчели. Едно семейство сутринъ, обѣдъ и вечеръ при ядене туряло и сладко на масата. Една пчела отъ съседенъ кошерь дошла случайно да посѣти масата, когато било сложено сладкото. На другия денъ тя била последвана отъ много свои другарки, и следъ това идвали редовно въ часоветѣ, когато слага „ли“ трапезата сутринъ, обѣдъ и надвечеръ. Носладкото изключили отъ обѣдното ядене. Тогасъ пчелитѣ съвсѣмъ престанали да идватъ въ този часъ, а идвали само сутринъ и вечеръ а следъ обѣдъ къмъ 4—5 часа.

Подобни наблюдения сме правили съ „врабчетата“. всѣка сутринъ дената на едно семейство сдлагаатъ на „външната“ страна на прозорецъ трошици хлѣбъ. Идвали врабчетъ зрѣтѣхъ. Тѣ се научили, и слѣдъ тога всѣка сутринъ идвали още преди поставянето на трошицѣ и тропали на стѣклото.

Това ние сами констатирахме. Но кайто казахме, готва е асоциативна паметъ и не трѣбва да се бърка съ жизнения ритъмъ.

Книжнина

Получиха се въ редакцията слѣднитѣ списания, книги и вѣстници:

1. Четиво „ВЕЛИКАНИ НА ЧОВѢЧЕСТВОТО“. № 3 Жанъ Жоресъ, биографски очеркъ отъ проф. Леви-Брюгъ, съ уводъ отъ Д-ръ Ас. Златаровъ. Цена 15 лева. Издава „Акация“, ул. Денкоглу-Витошка 21. София.

2. Отъ „НАТУРФИЛОСОФСКО ЧЕТИВО“

№ 15 Д-ръ К. Гължовъ — Крътъ на западната култура споредъ Шпенглеръ. Съ портрета на Шпенглеръ. Цена 10 лева.

№ 16. Л. Стефенъ — Етика и борба за съществуване. Предговоръ отъ Д-ръ Ас. Златаровъ: Моралъ и справедливостъ. Цена 10 лева.

№ 17. Николай Райновъ — Днесъ и утрѣ. Съ портрета на автора. Съ предговоръ отъ Д-ръ Ас. Златаровъ. Цена 15 лева.

№ 18. Е. Хекелъ — Човѣкътъ и маймунитѣ. Съ 18 портрети и фигури въ текста. Цена 15 лева.

Отъ четиво „НАУКА И ЖИВОТЪ“

№ 18. Д-ръ Ед. Тулузъ — Хигиена на ума. Съ предговоръ отъ Д-ръ Неновъ. Цена 8 лева.

№ 19. Ад. Пиньоле — Въприюта за алкохолици. Съ предговоръ отъ Д-ръ В. Ив. Неновъ: Едно върло народно зло. Цена 6 лева.

№ 20, Проф. А. Хаимъ — Половото въздържание и добрачната чистота. цена 10 лв.

Издания на „Акация“ — София, улица Витошка 21 (входъ улица Денкоглу).

4. ВЪЗРАЖДАНЕ мѣсечно списание за въпроситѣ на живота.

5. НОВО ЧОВѢЧЕСТВО мѣсечно списание.

6. ПСИХИКЪ МАГАЗИНЪ — мѣсечно французко списание за духовни науки.

7. ЛУЧЕ Е ОМБРА — италианско мѣсечно списание за духовенъ животъ.

8. СВОБОДА — сдмиченъ вѣстникъ за обнова на живота.

9. ЛЬО ФРАТЕРНИТЕ — чренски вѣстникъ за духовенъ животъ.

10. ВИТЛЕЕВСКА СЛЪЗДА — седмиченъ вѣстникъ на обществото за психични изирвания въ България — Бургасъ

11. УСТРЕМЪ — сдмиченъ вѣстникъ — органъ на македонската младежъ.

12. ЕСПЕРАНТО — вѣстникъ на Българскитѣ Есперантисти.

13. ЕВАНГЕЛИСТЪ — органъ на Българския Евангелски Бптиски съюзъ — Ломъ.

14. УЧИТЕЛСКА МИСТЛЪ — мѣсечно списание.

15. СБРАТРЕНИ — чешко духовно списание.

16. ЗЕМЯ — мѣсечно списание — Стара-Загора кн. 4. Септемврий 1925 год.

17. МИНИАТУРНА БИБЛИОТЕКА № 1 „Тайната на Палеонии“ Издателство „Аврора“ Софит „Веслецъ“ 21.

18. НОВИ КНИГИ. Приятно ни е да отбѣлѣжимъ, че авторътъ на кн. „Въ страната на бѣлитѣ длапи“, покойниятъ вече Григори Петровъ, е оставилъ всичкитѣ си ръкописи на своя ученикъ и приятель Д. Божковъ да ги преведе и издате най-напредъ на български. Това е голѣма духовна придобивка за България.

Вече били дадени за печатъ четири книги:

1. Завѣтъ къмъ българската младежъ.

2. Философия на труда.

3. Женскиятъ въпросъ.

4. Гениаленъ романъ (животътъ на Л. Толстой като живъ гениаленъ романъ).

Подъ печатъ били въ второ издание и книгитѣ: „Въ страната на бѣлитѣ лилий“ и „Изкуство и животъ“.

Желаящитѣ да взематъ участие въ разпространението на много интересните и наврѣмenni за България книги на Гр. Петровъ, да се отнесатъ до Д. Божковъ, ул. „Патриархъ Ефтимий“ 96 София.

Всички книги на Гр. Петровъ могатъ да се доставятъ и отъ „Посредникъ“.

19. Излезе отъ печатъ книгата „Духовната война“ отъ Джонъ Бжнжнъ.

Книгата е голѣмъ форматъ 256 стр. съ биографията и портрета на автора и 49 картини.

Цена 65 лв. съ пощата 70 лв. За петъ и повече екземпляра отъ стѣпка 20 на сто. Изпълняватъ се само предплатени поръчки. Всичко се изпраща до: Издателство „Духовно Слово“ бул: Бр. Бъкстонъ № 36 София.

Съобщение отъ редакцията

СЪ НАСТОЯЩАТА ДВОЙНА IX И X КНИЖКА СПИСАНИЕТО „Житно Зърно“ ЗАВЪРШВА СВОЯТА ВТОРА ГОДИШНИНА. ОТКРИТА Е ПОДПСКА ЗА ЗАПИСВАНЕ АБОНАТИ ЗА **третата** ГОДИШНИНА, КОЯТО ЗАПОЧВА ОТЪ М. ЯНУАРИЙ 1926 Г.

ТИЙ КАТО СПИСАНИЕТО ПРЪЗЪ ПРЕДСТОЯЩАТА ТРЕТА ГОДИШНИНА ЩЕ СЕ РЕДАКТИРА ОТЪ НОВЪ РЕДАКЦИОНЕНЪ КОМИТЕТЪ, ТО СТАРИЯ ТАКЪВЪ МОЛИ ВСИЧКИ НЕИЗДЪЛЖИЛИ СЕ АБОНАТИ ЗА ИЗТЕКЛАТА ГОДИШНИНА ДА СТОРЯТЪ ТОВА, ВЪ НАЙ-СКОРО ВРЪМЕ, ЗА ДА НЕ СЕ ЗАБАВИ ОТЧИТАНЕТО МУ ПРЪДЪ НОВИЯ РЕД. КОМИТЕТЪ, А СЪ ТОВА И ИЗДАВАНЕТО НА I КНИГА ОТЪ ТРЕТАТА ГОДИНА. СУМИТЪ ЗА ИЗТЕКЛАТА ГОДИНА ЩЕ СЕ ПРАЩАТЪ НА СТАРИЯ АДРЕСЪ „ВЕСЛЕЦЪ“ 47, А ВСИЧКО ПО ТРЕТАТА ГОДИШНИНА НА СПИСАНИЕТО НА НОВИЯ ТАКЪВЪ:

„ОБОРИЩЕ“ 14 СОФИЯ.

Съдържание на II годишнина.

I книга 1. Вел. Вл. — Обикновенно и окултно ученичество. 2 Добранъ. — Нистинарскитѣ игри. 3 Г. — Научна Астрология. 4 Б. Боевъ. — Въ хармония съ законитѣ на живата природа. 5 Георги Сѣверовъ. — Изъ приказки и пѣсни. 6 Бор. Ник. — Мисли за ученика. Вѣсти. II и III книга. 7 Правиятъ пѣтъ на живота. 8 П. Пампоровъ. — Противоречието въ свѣта. 9 Б. Боевъ — Въ хармония съ законитѣ на живата природа. 10 Г. Сѣверовъ. — За мирогледа. 11 Добранъ. — Нистинарски игри. 12 Възкачване на соковетѣ и пулсация у растенията (прѣводъ отъ френски). 13 Г. — Научна Астрология. 14 К. Ик. — Езикътъ на музиката. 15 Вел. Вл. — Религиозното учение на Голстоя и окултната наука. 16 К-въ — За Свободата. 17 Градина (изъ книгитѣ на Бо-Йинъ-Ра). 18 Георги Сѣверовъ. — Сѣверната страна, Човѣкътъ. 19 Вѣсти, IV. книга. 20 Вел, Вл. — Нашия мирогледъ. 21 Индивидуалностъ и личностъ (— Бо-Йинъ-Ра) 22 Г. — Отдѣляне житото отъ кжлицата. 23 Г. Ал. — Днешнитѣ стремежи. 24 Б. Боевъ — Въ хармония съ законитѣ на живата природа. 25 Добранъ — Нистинарскитѣ игри. 26 Б. Б. — Днешната епоха и Д-ръ Щайнеръ. 27 Пѣтътъ на живота. 28 Притчи. 29 Вѣсти. 30 Книгописъ. V и VI книга 31 Георги Сѣверовъ — Ориентиране спрѣмо вѣчното. 32 К. К. — Произходъ на свѣтоветѣ, споредъ дуалистичната козмогония на Емилъ Бело. 33 Б. Боевъ — Въ хармония съ законитѣ на живата природа. 34 Б. Б. — Нѣколко думи за значението на окултната биология. 35 Георги Сѣверовъ — Ариесъ. 36 Зарко — Синевина. 37 Цвѣтанъ — рѣка въ потока. 38 Д. Б. — Исаваръ — (стихотворение). 39 Олга Славчева — Изъ сборката „Сутринни лжчи“ (стихотворения). 40 Изъ „Книга на Любовта“ На изтокъ живѣе свѣтлината — Бо-Йинъ-Ра (прѣводи). 41 Оомото (прѣводъ отъ есперанто). 42 Житното зърно, Царството Божие. 43 Вѣсти. 44 Книжнина. VII и VIII книга. 45 Богъ на животѣ. 46 Д. Стояновъ — За живата вода. 47 Д. Б. — Физическо възпитание. 48 Русалци. 49 Седиръ — Пирамидата (прѣводъ). 50 Стефанъ — Сѣбора, Магнитъ (стихотворения). 51 Георги Сѣверовъ — Изъ приказкитѣ на морето. 52 Х. — Слѣпецътъ. 53 М. Маневъ — Маздазнанъ. 54 Д-ръ Кадиевъ — Има ли смъртъ? 55 Ели — Пълнота въ живота. 56 Д. Станевъ — За нашитѣ стремежи. 57 Цвѣтанъ — На пиръ (стихотворение). 58 Г. Светията и Серафия. 59 Б. Боевъ Уводни думи къмъ окултната биология. 60 Цвѣтанъ — Ученикъ на живота. 61 Свѣтлина върху пѣтя. 62 Единъ факиръ въ Парижъ. 63 Г. — Опити върху научна астрология. 64 Ире — Акварелъ. 65 Вѣсти. 66 Книжнина. IX и X книга. 67 Стари и нови мѣхове. 68 С. Г. С. Духовнитѣ движения и общественитѣ животъ. 69 Рабиндранатъ Тагоръ — Духътъ на свободата (прѣводъ) 70 Тотю Брънековъ — Природата. 71 Г. Драгановъ — Една стѣпка навжтрѣ. 72

Добранъ — Загиналитъ свѣтове. 73 Георги Сѣверовъ — Сини нощи 74 Д. Стояновъ — Да намѣримъ истинскитъ Лѣкаръ 75 Степа Съзнанието. 76 Последната симфония 77 Г. Каменаровъ — Реализъмъ. 78 В. Вересаевъ — Звезда (Източна приказка). 79 * Едната религия. 80 Дѣдо Благо — Единъ Иванъ. 81 Крамъ Жийдотемъ — Въ самотенъ Пътъ Тече Рѣката. (стихотворения). 82 Вѣсти. 83 Книжнина 83 Съобщение отъ редакцията.

Забел. Печатни погрешки:

На страница 263 последния редъ думата „трудове“ да се чете „ту ров е“

На страница 267 редъ 23 отгоре написаното а в с да се чете $a^2 + b^2 = c^2$

СЪДЪРЖАНИЕ НА IX И X КНИЖКА

1. Стари и нови мѣхове. 2. С. Г. С — Духовнитъ движения и обществения животъ 3 рабиндранатъ Тагоръ — Духътъ на свободата. 4 Тотю Брънексъ — Природата 5. Г. Драгановъ — Една стѣпка на вжтрѣ. 6 Добранъ — Загиналитъ свѣтове. 7, Георги Сѣверовъ — Сини нощи. 8. Степа — Съзнанието Последна симфония. 9. Г. Каменаровъ — Реализъмъ. 10. В. Вересаевъ — Звезда. 11. Дѣдо Благо — Единъ Иванъ 12. Вѣсти 13. Книжнина.

Открива се подписка за запис-
ване абонати за III-а годишнина

на

сп. „ЖИТНО ЗЪРНО“,

която започва отъ м. Януарий
1926 год.

Годишенъ абонаментъ 60 лева.

Редакция „ОБ ОРИЩЕ“ 14.
СОФИЯ.

Изходящия двоенъ бр.